

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja in tiska Časopisno podjetje Slovenski poročevalec. Direktor Rudi Janžaba. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 1 in 2, telefon 23-522 do 23-524. Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica 4 (VII), telefon 23-522 do 23-524. Oglasi: oddelček Ljubljana, Titova cesta 1, telefon 21-595. Naročniški oddelček za Ljubljansko naročnike telefon 20-463, za zunanje naročnike telefon 21-832. Poštni predaj št. 29. — Ziro račun pri Komunalni banki Ljubljana 600-704-1-367. — Mesečna naročnina 230 din.

URADNI OBISK PREDSEDNIKA TITA V SUDANU

Politični razgovori v Kartumu v vzdušju pristrčnosti in razumevanja

V soboto popoldne so se v Palači republike v Kartumu nadaljevali politični razgovori med sudansko in jugoslovansko uradno delegacijo — Vojaška parada v Kartumu v čast predsednika Tita — V nedeljo si je predsednik Tito s spremstvom ogledal bombažna polja

KARTUM, 15. febr. (Tanjug). Včeraj popoldne so se v Palači republike nadaljevali politični razgovori med jugoslovansko in sudansko uradno delegacijo. Včerajšnja izmenjava mnenj je trajala približno dve uri. Dosedanja izmenjava misljenj, ki je obsegala razne strani sodelovanja med Sudanom in Jugoslavijo, kakor tudi nekatere mednarodne probleme, se je odvijala v vzdušju pristrčnosti in medsebojnega razumevanja.

Sinoči so v Palači republike predsednik republike Tito s soprogo predirili slovesno večerjo v čast predsednika vrhovnega vojaškega sveta generala Abudom in članov sveta. Na večerji so bili člani sudanskega kabineta in druge važne osebnosti. Po večerji ob 23. uri so predsednik Tito, njegova soproga in delegacija skupno z generalom Abudom in nekaterimi člani vojaškega sveta odpravili s posebnim vlakom v Uad Medani. Kamor so prispeli danes zjutraj. Danes bodo jugoslovanskim gostom pokazali bombažna polja in vplodne načrte, da bi v okviru tako imenovanega Gejzira naraita povečali proizvodnjo bombaža, ki predstavlja poglavitno bogastvo Sudana.

s spremstvom obiskaj etnološki oddelček sudanskega muzeja, kjer je zanimiva zbirka raznih predmetov iz raznih krajev Sudana.

Po končanem obisku v muzeju so si jugoslovanski gostje ogledali mestno bolnišnico v Kartumu, ki je najbolj opremljena bolnišnica Sudana. Mestna bolnišnica Kartuma ima 350 postelj ter ima mnogo modernih instrumentov, ki so potrebni sodobni bolnišnici.

Prebivalstvo Kartuma je pristrčno pozdravljalo predsednika

Ugibanja o Dullesovem namestniku

New York, 15. febr. (Tanjug). V washingtonskih vladnih in kongresnih krogih menijo, da Dulles v prihodnje ne bo mogel posvetiti vso potrebno energijo, da bi vodil zunanjo politiko, kolikor bi mu ugodno zdravljenje za omejitve obolenja na raku omogočilo vrnitev na delo. Medtem ko predsednikova pisarna še nadalje zanika vsa ugibanja o iskanju morebitnega Dullesovega namestnika, zainteresirane vladne osebnosti privatno izjavljajo, da to možnost zelo resno preučujejo z ozirom na to, ker zdravniki v najbolj ugodnem primeru napovedujejo Dullesu omejeno fizično sposobnost za prihodnjo poslovno aktivnost.

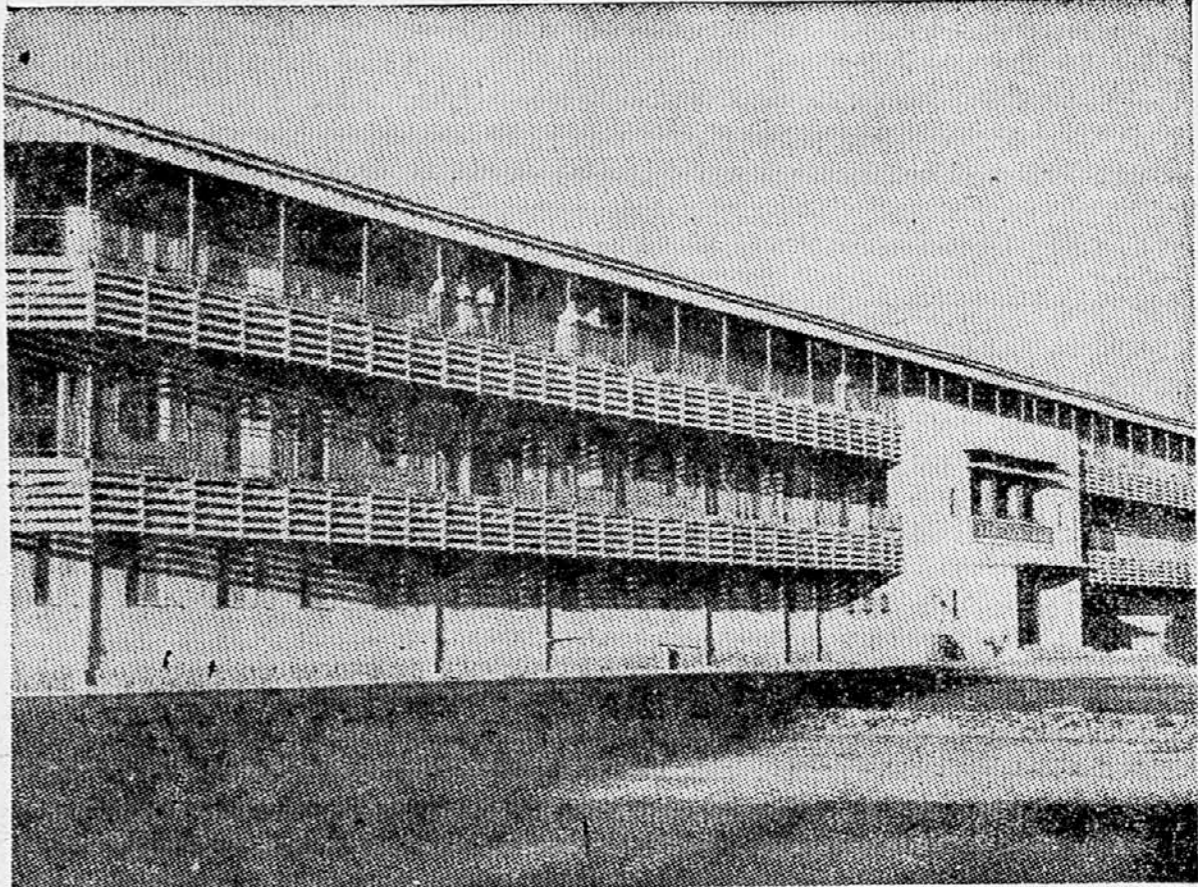
Med raznimi kandidati pripisujejo največjo možnost doseganju podsekretarju v State Departmentu za gospodarske zadeve Douglasu Dillonu.

Tita, njegovo soprogo in člane delegacije, ki so šli po ulicah mesta.

Predsednik Tito s spremstvom se bo vrnil v glavno mesto Sudana v nedeljo zvečer.

Prilpave za nacionalni praznik ZAR

Kairo, 15. febr. (AFP). — Egiptovska in sirska pokrajina se pripravljata, da bosta slovesno proslavili nacionalni praznik, 22. februar, dan ustanovitve Združene arabske republike. Proslavljanje nacionalnega praznika bo trajalo 7 dni. Pričakujejo, da bo 21. februarja v Kairu velik miting, na katerem bo, kot pričakujejo, govoril predsednik Naser. Prav tako bo na dan združitve veliko zborovanje v Damasku.

Moderno opremljena bolnišnica v Kartumu

Občni zbor kovinarjev Slovenije

Nagrajevanje po učinku, skrb za izboljšanje življenjskih in delovnih pogojev zaposlenih ter strokovno izobraževanje delavcev naj odločilno prispevajo k povečanju proizvodnje

LJUBLJANA, 15. febr. Danes je bil v domu »Maksa Perca« v Ljubljani redni letni občni zbor Republiškega odbora sindikata kovinarjev Slovenije, ki sta se ga udeležila kot gosta tudi predstavnik sindikata kovinarjev pri centralnem svetu Zveze sindikatov Jugoslavije Slavko Havič in član centralnega sveta Zveze sindikatov Slovenije Roman Albreht. O najvažnejših gospodarsko-političnih nalogah sindikalnih organizacij je poročal predsednik Republiškega odbora sindikata kovinarjev Marjan Rožič.

Osnovna gospodarsko-politična naloga sindikalnih organizacij, ki je bila razvidna iz

delovne pogoje pa bo temeljila na ekonomski podlagi in odvisnosti od doseženih gospodarskih uspehov.

Glede na to, da smo neposredno pred pripravami za izdelavo tarifnih pravilnikov in glede na neposredno potrebo po praktičnem urejanju tarifnih problemov, je sedaj nujno, da začno razpravljati, o vsem tem sami delavci oz. kolektivi, kot je dejal v svoji razpravi Roman Albreht. Med drugim je tov. Albreht opozoril tudi na neobhodno potrebo, da se je treba znebiti občutka po katerem naj bi bile simboli izenačene tarifne postavke najbolj pravične. Pri tem je dejal, da se za enakimi tarifnimi postavkami skriva ekonomska krivica. To je ilustriral z nekaterimi praktičnimi primeri, iz katerih je razvidno, da so n. pr. enaka delovna mesta različno kvalificirana ali da je zelo različen tudi učinek enake kvalificiranih ljudi, kakor je različna tudi produktivnost posameznih gospodarskih organizacij. V svoji nadaljnji razpravi se je tov. Albreht za-

držal še na nekaterih nepravilnih tolmachenjih stališč, ki jih zavzemajo sindikati glede nagrajevanja, tarifnih postavk, tarifnih sporazumov in izločanja sredstev za potrebe družbenega standarda. Pri tem je poudaril tudi politični pomen pisma, ki ga je Centralni svet Zveze sindikatov Jugoslavije naslovil te dni na sindikalne organizacije.

Po mnenju Republiškega odbora sindikata kovinarjev so dani pogoji, da se pretežna večina vseh del letos nagrajuje po učinku ob odločni borbi za bolj organizacijo dela, pri čemer seveda ni mogoče predpisovati nobenih šablon in oblik konkretnega nagrajevanja po učinku. Kot je razvidno, se je precejšnje število gospodarskih organizacij odločilo tudi za nagrajevanje po enoti proizvoda. Pa tudi steer so udeleženci razprave poudarjali, da je možno uveljaviti nagrajevanje po učinku v dokaj širokih okvirih. Prav tako je bila poudarjena potreba, da se stimulatивно nagradjuje vse za poslene od vajencev do vodilnih kadrov.

TELEGRAMI

LONDON — Epidemija gripe v Veliki Britaniji se naglo širi, vendar je letošnja epidemija v primerjavi z epidemijo 1952. leta nekoliko lažja.

BRUSEL — V rudniškem bazenu Borinage v južni Belgiji je prišlo do spopada med policijo in rudarji, ki stavkajo. V mestu Boussu v bližini Monsa je morala policija poklicati na pomoč gasilce, da so razgnali demonstrante.

RIO DE JANEIRO — Približno 5000 delavcev in nameščenecv družbe za obalno plostvo je začelo stavkati, ker jim niso izplačali vsega, kar jim pripada za januar.

BUENOS AIRES — Petinštideset sindikalnih voditeljev, peronistov in komunistov so izpustili na svobodo. Računajo, da je v zaporih v Argentini še približno 100 aretiranih med zadnjo splošno stavko.

LONDON — Predsednik britanske vlade Macmillan se je v nedeljo posvetoval s člani svoje vlade v zvezi z mednarodno konferenco o Cipru, ki bo prihodnji teden. Kot vse kaže, grški predsednik Karamanlis zaradi bolezni ne bo mogel sodelovati pri razgovorih.

KONČANA VLADNA KRIZA V ITALIJI

Izrazito desna usmeritev

Nova Segnijeva vlada je sestavljena iz samih krščanskodemokratskih osebnosti, najpomembnejša mesta pa so dobili predstavniki desnih struj v stranki

RIM, 15. febr. (Tanjug). Po 20-dnevni krizi je predsednik republike Gronchi danes sprejel listo nove krščanskodemokratske vlade na čelu z dosedanjim ministrom za obrambo Antonom Segnijem, ki je že bil na čelu koalicijske vlade od 1955 do 1957. leta. V novi vladi, ki je sestavljena samo krščanskodemokratske osebnosti, so dobili najvažnejše položaje za razliko od prejšnje vlade najpomembnejši predstavniki desnih struj stranke.

Premier Segni je obdržal resor za notranje zadeve, ministrstvo za zunanje zadeve je dobil voditelj krščanskodemokratske desnice Giuseppe Pellera, ki je imel ta resor tudi v Zollijevi vladi. Ministrstvo za obrambo je dobil voditelj skrajne krščanskodemokratske desnice Andreotti, ki je imel v Fanfanijevi vladi položaj

Segnijeva vlada po svojem sestavu, programu in silah, na katere se naslanja v parlamentu, ima izrazito značaj usmeritve v desno. Podpirajo jo vse stranke desnice, liberali, dve monarhistični stranki in fašisti, medtem ko so se vse ostale stranke, komunisti, socialisti, socialni demokrati in republikanci izjavili za opozicijo. Od skupno 596 poslancev lahko vlada računa na podporo približno 340 poslancev, medtem ko bo imela nasproti 250 predstavnikov v parlamentu. Takšne večine v parlamentu doslej ni imela še nobena povojna vlada.

Ni najboljša rešitev

Posebni dopis za »Slovenski poročevalec« o reševanju ciprskega vprašanja

ATENE, 15. febr. Dogodki z zvezi s Ciprom grede zelo hitro v smeri končne rešitve. Trojna konferenca, o kateri pred petimi ali šestimi dnevi niso niti mislili, kot vse kaže, bo prav med najintenzivnejšimi pripravami Macmillana in Selwyna Lloydja za razgovor s sovjetskimi voditelji. Brez dvoma je temu največ prispeval grško-turški sporazum, sklenjen pred nekaj dnevi v Zürichu. Ta sporazum, ki še vedno ni znan, je kot vse kaže, zajel vprašanje v celoti.

Kakšen bo dokončen sporazum, še ni znano, ker so odločitve iz Zürichja še vedno tajne. Do sedaj se je zvedelo, da je grško-turški sporazum kompromis. Grki so se odpovedali samoopredelitvi, a Turki razdelitvi otoka. Tudi kar zadeva notranje ureditve na otoku, so storili vrsto obojestranskih odstopov, s katerimi so omogočili sodelovanje pripadnikov grškega in turškega pfebivalstva v upravljanju otoka. Turška vlada se je v razgovorih v Zürichu še posebno trudila, da bi s sporazumom določili take mehanizme upravljanja, ki bi onemogočili sprejetje kakršnih koli odločitev na škodo turškega prebivalstva. Ciprski Turki imajo v skupni skupščini več predstavnikov kot je odstotok turškega prebivalstva na otoku. Z vetom ki ga lahko uporabi najvišji turški predstavnik pa je onemogočeno preglasovanje s strani številnejše skupine grških poslancev v lokalni skupščini.

Z največjim zanimanjem pričakujejo, kakšno rešitev bodo našli ministri odnosno predsednik vladi, kar zadeva britanske interese na otoku. Po dosedanjih vesteh iz Londona je britanska vlada odločena, da obdrži svoja vojaška oporišča na otoku in da bi ohranila tudi ozemelsko suvereniteto nad tem oporiščem. V zvezi s tem vprašanjem se bodo trlje premierji verjetno še morali precej ukvarjati, ker ga ministri za zunanje zadeve niso mogli rešiti.

Za novo trojno konferenco menijo, da je ne bo doletela usoda, kakršno je doživel prvi sestanek predstavnikov treh vlad v septembru 1955. Tedaj so se trlje ministri za zunanje zadeve razšli, ne da bi dosegli kakršn koli sporazum, največ zaradi ostrih protigrških izpadov ki so se prav med trojno konferenco dogajali v Istanbulu in nekih drugih turških mestih. Po mišljenju grških diplomatov

sednikov vlad, ko bodo določali tudi status britanskih čet.

V grških političnih krogih in javnosti še niso izobilikovali dokončnih pogledov o tej zadevi. V položaju, ko še nimajo besedila grško-turškega sporazuma, se ti krogi zadovoljujejo s splošnimi ocenami prihodnje ureditve Cipra. Medtem ko opozicija meni, da so s zürichskim sporazumom izgubili vsako upanje, da bosta Grčija in Cipr urešili svoje prvotne zahteve, os u mirnejših krogih poudarjajo, da so dosegli rešitev, katero je v sedanjih pogojih edino mogoče doseči. Nek neodvisni list je objavil naslednji komentar: »V Grčiji nihče ne misli, da so dosegli najboljšo rešitev... Sporazum je rezultat nujne potrebe, ne oziroma se, da ne odraža ciljev grškega naroda«. Nek drug list je napisal: »Ni treba slaviti zmage, toda tudi ne govoriti o porazu. Vprašanje je uspešno urejeno, če se bo s tem strinjalo ciprsko prebivalstvo. Po dosedanjih informacijah na Cipru doslej še niso izobilikovali drugi pogledi. Tam so sporazum predvsem sorejeli kot konec težkega in izrednega položaja. Zarko Stojanović

SUDANSKI TISK O OBISKU

Kartum, 15. febr. (Tanjug). — Vsi tiskajski časopisi objavljajo podrobna poročila o bivanju predsednika Tita v Sudanu. Dnevnik »Sarah« je objavil poseben uvodnik o obisku predsednika Tita v katerem poudarja, da je na obisku v Sudanu ena najpomembnejših osebnosti sodobnega sveta. »Sarah« piše, da je človek, ki ga ne ljubijo samo njegov narod, temveč uživa v svetu velikanški ugled kot voditelj borbe za mir in aktivno koekzistenco. »Sarah« piše, da je Jugoslavija zahvaljujoč politiki predsednika Tita uspešno rešila svoje notranje probleme in vzpostavila trdno enotnost širokih množic. Časopis izraža zadovoljstvo, ker bo predsednik Tito obiskal Gejzir, kjer se bo spopadel s sistemom kooperacije, ki ga uporabljajo na tem področju v proizvodnji bombaža.

»Dobrodošel predsednik Titov« — piše na koncu komentarja list »Sarah«. Ponudili ste nam prijateljsko roko z željo, da dosežemo še trdnije sodelovanje med Sudanom in Jugoslavijo, ki se je tako herojsko borila za svoje neodvisnost, v vseh krajih, ki jih boste obiskali, vas bo sudansko ljudstvo pristrčno pozdravilo.

Sudanski časopis »Raj Alam« »El Zamane« in »Anba el Sudan« posvečajo pravačo veliko pozornost uradnemu obisku predsednika Tita Sudanu. Tudi kairski tisk posveča veliko pozornost bivanju predsednika Tita v Sudanu. Časopisi objavljajo zdravico predsednika Tita na večerji v Kartumu in v petek ter poudarjajo na prvem mestu njegove besede, da mora človeštvo sodelovati na utrjevanju miru in reševati

V ZSSR so aretirali nekaj vojunov

Moskva, 15. febr. Kakor javlja TASS, je časopis »Izvestija« objavilo poročilo komisije državne varnosti pri predsedstvu sovjetske vlade, ki pravi, da so organi te službe v zadnjem času aretirali nekaj skupin agentov ameriške in turške obveščevalne službe. V sporočilu omenjajo tri aretirane agente in enega, ki je bil ubit, ko je skušal priti na sovjetsko ozemlje.

V R E M E

Stanje 15. februarja: Nad celotno Evropo se še nadalje zadržuje področje visokega zravnega pritiska z jedrom nad Alpami. — Nad Skandinavijo je to področje s frontalnimi motnjami nekoliko oslabljeno. Naše kraje je zajel v večinih nekoliko toplejši zrak. Napoved za ponedeljek: Pretežno jasno vreme. Zjutraj in dopoldne v nekaterih kotlinah megla, ostroma nizka oblačnost. Temperaturna povišja od -13, na Primorskem okoli 0, najvišje dneve do 12 stopinj C.

GRADBENA DELA V REZIJI

OD NASEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

Več vajenskega naraščaja

Letna skupščina republiškega odbora sindikata komunalnih in obrtnih delavcev je ugotovila, da so materialni pogoji za razvoj teh dejavnosti ugodni

Priljubljeni zvezni organi se že dlje ukvarjajo z izvajanjem gradbenih del v reziji, ki se po obsegu stalno povečujejo. Podatki namreč kažejo, da je znašala vrednost gradbenih del v reziji leta 1952 okoli 25 milijard dinarjev, leta 1957 okoli 45 milijard dinarjev, lani pa (po približni oceni) že okoli 70 milijard dinarjev. Pri tako velikih sredstvih, ki jih daje naša skupnost za razna gradbena dela — v tem primeru za gradbena dela v reziji — pa se seveda samo po sebi vsiljuje vprašanje, ali je izvajanje gradbenih del v reziji za našo skupnost koristno ali ne.

Praden pa odgovorimo na to vprašanje, je potrebno poudariti, da imamo v glavnem dve vrsti gradbenih del v reziji. V prvo vrsto spadajo razna gradbena dela v zvezi z rekonstrukcijo tovarnih rudnikov itd., ki jih izvajajo te tovarne in rudniki sami, oziroma s pomočjo svojih gradbenih obratov. Tako gradbena dela v reziji so vsestransko upravičena, kar velja tudi za podobna režijska dela, ki jih opravljajo naše železnice. Čisto drugače pa je z izvajanjem gradbenih del v reziji pri gradnji novih objektov, ali pa pri izvajanju raznih del za potrebe kmetijstva, predvsem melioracijskih del. Prav tu pa je čutilo težje, da se tudi največja dela izvajajo v reziji investitorja. Tako se na primer tudi delo pr. gradnji prek. s. Donava—Tisa—Donava izvaja v reziji investitorja (uprave za gradnjo prekopa). Tu je investitor vzel v svojo rezijsko 70 odst. del na gradbena podjetja pa je odpadlo ostalih 30 odst. Pri gradnji prekopa Donava—Tisa—Donava bo potrebno izkopati okoli 128 milijonov kubičnih metrov zemlje in strokovnjaki trdijo, da bi gradnja kanala napredovala mnogo hitreje, če bi pri njej sodelovalo več gradbenih podjetij.

Investitorji, ki so se odločili za izvajanje gradbenih del v svoji reziji navadno navajajo kot razlog za to odločitev to, da je bilo v lastni reziji cenejše. Ta "cenenost" gradbenih del v lastni reziji investitorjev — pa postane še veliko bolj dvomljiva, če vprašamo: kaj je za našo skupnost cenejše — ali gradbena dela v lastni reziji investitorjev, ali pa dela, ki jih opravljajo gradbena podjetja?

Tu moramo poudariti, da so gradbena dela v investitorjev reziji v marsičem nepravilno privilegirana, kar ima korenine še iz našega nekdanjega administrativnega sistema, v katerem je imela gradnja raznih ključnih objektov razne prednosti. Ako danes gospodarske organizacije sodelujejo pri izvajanju raznih gradbenih del, morajo seveda plačati določene prispevke skupnosti, kar pa za režijske skupine ne velja. Tako na primer gospodarske organizacije plačajo prispevek federaciji iz dohodka obresti na osnovno in obratna sredstva, prispevek za kadre in za razna strokovna združenja in zbornice — kar vse režijske skupine ne plačajo. Razen tega pa le-te prepisujejo določen del stroškov, ki bi morali obremenjevati režijske obrate oziroma objekte, preko predračuna izdatkov na račun režijske uprave investitorja, oziroma na proračun.

Režija ni v skladu z našim gospodarskim sistemom, v katerem investitor in izvajalec gradbenih del nikakor ne moreta biti ista oseba. Gradbeništvo je posebna oblika blagovne proizvodnje, saj se kupoprodaja vrši v procesu izvajanja gradbenih del. Prav zaradi tega pa je v grad-

beništvu nadzorstvo tudi stvar družbene kontrole. Pri reziji pa imamo vse pod isto streho — investitorja, gradbenike in kontrolorja, kar seveda ni v korist kakovosti gradbenih del.

Tudi tehnično režija ni pozitivna. Režijske organizacije ustanavljajo samo za posamezne, čisto določene potrebe, ter jih po zadovoljitvi teh potreb zopet razpustijo. Jasno je, da zato pri režijskih gradbenih delih ne moremo govoriti o kakih tehnoloških, še manj pa kadrovski kontinuiteti, kakor tudi ne o prenašanju izkušenj glede politike osnovnih sredstev.

Ce upoštevamo vse to, kar smo navedli, potem se vsiljuje zaključek, da je izvajanje gradbenih del v reziji določena degeneracija našega gradbeništva. To ni nova, napredna oblika gradbeništva, temveč izjema, ki pa je žal zelo razširjena, kar smo že pokazali z navedenimi podatki o vrednosti gradbenih del v reziji. Režijska dela vplivajo negativno tudi na razvoj naših gradbenih podjetij, ki bi v primeru, da bi nadaljevali težnje razširjanja obsega gradbenih del v reziji, pač ne bi imela dobrega upanja za svoj razvoj. Zaradi vsega tega — kot smo že rekli — zvezni organi sedaj resno proučujejo izvajanje gradbenih del v reziji investitorjev. Lahko pričakujemo, da bodo ti organi kmalu zavzeli s tem v zvezi določena stališča — in da bomo potem na podlagi teh stališč dobili potrebne zakonske ukrepe.

Milan Pogačnik

Plačevanje s čeki ali ne?

Med delavci in uslužbenci vedno večje zanimanje za lastne tekoče račune

Praksa je pokazala, da vlada med delavci in uslužbenci precejšnje zanimanje za odpiranje lastnih tekočih računov. Dosedaj se s tem ukvarja samo Mestna hranilnica ljubljanska, ki odpre tekoči račun vsakemu delavcu ali uslužbencu, ki si to želi in podpiše pristopnico. Lastnik tekočega računa mora izdati podjetju, kjer je zaposlen, pisarni nalog, po katerem podjetje nakaže na njegov tekoči račun pri hranilnici celo plačo ali mezdo. Če pa lastnik tekočega računa noče vlagati cele plače, tedaj mu ni treba skieniti nobene pogodbe s podjetjem, marveč sam nalaga gotovino na tekoči račun. Za razpolaganje imovine na tekočem računu dobil lastnik poseben ček, s katerim lahko dviga gotovino v hranilnici, plačuje s polničnicami (ali pa brez njih) na tuje tekoče račune ter plačuje razne nabave v trgovinah in storitve v uslužnostnih in komunalnih podjetjih.

Ta sistem Mestne hranilnice nameravajo zdaj razširiti na vse hranilnice, banke in morda po-

Izplul je tanker »Karpatis«

Pula, 15. febr. (Tanjug) je danes izplul tanker »Karpatis«, ki ima 19.300 ton nosilnosti, in je last poljske oceanske plovlje iz Gdinja. Tei slovesnosti so prisostvovali član Izvršnega sveta Hrvatske Vicko Krstulović generalni direktor jugoslovanske banke za zunanjo trgovino Toma Granfil in velika množica domačinov. Prisoten pa je bil tudi poljski ambasador v Jugoslaviji Henrik Grohulski s soprogo ki je botrovala ladii

Ljubljana, 15. febr. Danes je bila letna skupščina Republiškega odbora sindikata komunalnih in obrtnih delavcev. Letne skupščine sta se udeležila tudi član Centralnega sveta sindikatov komunalnih in obrtnih delavcev Jugoslavije Bogdan Radišič in podpredsednik Republiškega sveta sindikatov Slovenije Leonold Kresc.

O nekaterih problemih obrtne in komunalne dejavnosti je poročal Ervin Dolgan. Komunalna in manjša obrtna podjetja predstavljajo važen element, ki bo pripomogel k povečanju družbenega standarda. Sredstva, ki se zbirajo v občinskih skladih za razvoj obrti, bodo omogočila, da se vsote smotno investirajo v sodobno opremljena uslužnostna podjetja, kjer se bo lahko razvila visoka proizvodnost dela.

Konkretizacija tarifnih sporazumov je važna naloga sindikatov. Predvsem, da pripomore k merilom za delitev tistega dela čistega dohodka, ki gre za osebne prejemke delavcev. Nagrajevanje po enoti proizvodnje predstavlja najprimernejšo obliko osebnih prejemkov delavcev. Poudaril je, da moramo široko razumeti pojem enote proizvodnje. Ekonomski učinek takega nagrajevanja je ugoden. S povečano proizvodnjo se bodo znižali tudi proizvodni stroški. Vežava osebnega zasluga delavca na proizvod dobi čut odgovornosti in ustvarja osnovo za zdrave odnose v kolektivu. Kjer se ne da določiti enota proiz-

voda, je potrebno poiskati drugo obliko, ki služi kot vzpodbuda.

Med drugim je prikazal tudi pomembnost raznih komunalnih in obrtnih uslužnostnih delavnic v okviru stanovanjske skupnosti. Naloge teh obratov bodo z razvojem stanovanjskih skupnosti precejšnje. Ekonomski in organizacijski napredek komunalnih služb zahteva, da se komunalna podjetja organizirajo v združenje z ustreznimi sekcijami. Pododbori obrtnih zbornic, zlasti na podeželju ne izpolnjujejo svojih nalog. V teh pododborih imajo še precejšnje besede privatni obrtniki, ki pre malo upoštevajo, da je obrt odrejena in pogojena v okviru občinske politike.

Zaradi velikih zahtev po obrtnih storitvah je zelo važno zagotoviti zadostno število obrtniškega kadra. Doselej se je pre malo napravilo, da bi se povečal priliv naraščaja. Zaradi velikih zahtev po obrtnih storitvah je zelo važno zagotoviti zadostno število obrtniškega kadra. Doselej se je pre malo napravilo, da bi se povečal priliv naraščaja. Zaradi velikih zahtev po obrtnih storitvah je zelo važno zagotoviti zadostno število obrtniškega kadra. Doselej se je pre malo napravilo, da bi se povečal priliv naraščaja.

ZBOROVANJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIČNIKOV

Včera je bila v palači PTT v Ljubljani VIII. redna letna skupščina Republiškega odbora Združenja šoferjev in avtomehaničnikov LRS, ki so je udeležili tudi prvi podpredsednik Zveznega združenja Momčilo Krivokučka, zastopniki republiških odborov združenj iz Črne gore, Srbije, Hrvatske ter Bosne in Hercegovine, predstavniki Republiškega odbora sin-

dikata prometnih delavcev iz Hrvatske in Slovenije ter drugih družbenih organizacij. Predsednik Republiškega odbora Rudi Celar je v svojem poročilu govoril o delu republiškega odbora v preteklem letu, o povezavi z okrajnimi odbori združenja in s podružnicami, o sodelovanju med združenjem in TNZ, Avtomoto zvezo Slovenije in JLA. Omenil je tudi delo Združenja cestnega prometnih delavcev in se dotikal nekaterih problemov avto-mehaničnikov in šoferjev. Referent za kadre je govoril o uspešnih tečajev za strokovno izpopolnjevanje šoferjev in avto-mehaničnikov, o pomanjkanju šoferjev za avtobuse in o predlogih za skrajšanje staža posameznih kategorij voznikov.

Udeleženci skupščine so razpravljali o uspešnih usposabljanjih kadrov v LR Srbiji, o sistemu plačevanja po učinku, biogensko tehnični zaščiti, regresnem zavarovanju ter o drugih vprašanjih, ki zadevajo združenje.

Po zveznem družbenem planu za letošnje leto bo iz splošnega investicijskega sklada vloženi v osnovna sredstva 226 milijard din. Splošni investicijski sklad se bo uporabljal tudi pri razvoju gospodarskega nerazvitih področij države. Tako je za razna gospodar-

stva področja v Makedoniji, Črni gori, na Kosovu in Metohiji zagotovljenih 29,4 milijarde dinarjev, poleg direktnih dotacij investicijskim skladom Makedonije v znesku 2,28 milijard dinarjev, 1,35 milijard dinarjev Kosovu in Metohiji.

Največji porast sredstev glede na prejšnja leta bo v industriji. Poleg investiranja v začete industrijske objekte, zlasti v elektrogospodarstvo, proizvodni premogeter nekaterih vejah industrije in rudarstva, bodo vložena sredstva tudi v gradnjo novih objektov: hidrocentrale Trebišnice, hidrocentrale Peručica, termoelektrarne

Po poročilu se je razvila zanimiva, obširna in konkretna razprava. Razpravljala sta tudi član Centralnega sveta sindikatov Bogdan Radišič in podpredsednik Republiškega sveta sindikatov Leopold Kresc. Pri čemer je slednji povedal vrsto konkretnih misli in predlogov. Materialni pogoji za izpolnitev vrste nalog komunalne in obrtne dejavnosti so ugodni. Danes zavisi izpolnitev teh nalog predvsem od subjektivnih sil v občinskih ljudskih odborih Trditve, da denarja v občinskih ljudskih odborih ni, ne drže, saj ljudski odbori razpolagajo z 80 % družbenega dohodka. Gre le za to, da se ta sredstva smotno razporedijo.

Udeleženci skupščine so razpravljali o uspešnih usposabljanjih kadrov v LR Srbiji, o sistemu plačevanja po učinku, biogensko tehnični zaščiti, regresnem zavarovanju ter o drugih vprašanjih, ki zadevajo združenje.

Po zveznem družbenem planu za letošnje leto bo iz splošnega investicijskega sklada vloženi v osnovna sredstva 226 milijard din. Splošni investicijski sklad se bo uporabljal tudi pri razvoju gospodarskega nerazvitih področij države. Tako je za razna gospodar-

stva področja v Makedoniji, Črni gori, na Kosovu in Metohiji zagotovljenih 29,4 milijarde dinarjev, poleg direktnih dotacij investicijskim skladom Makedonije v znesku 2,28 milijard dinarjev, 1,35 milijard dinarjev Kosovu in Metohiji.

Največji porast sredstev glede na prejšnja leta bo v industriji. Poleg investiranja v začete industrijske objekte, zlasti v elektrogospodarstvo, proizvodni premogeter nekaterih vejah industrije in rudarstva, bodo vložena sredstva tudi v gradnjo novih objektov: hidrocentrale Trebišnice, hidrocentrale Peručica, termoelektrarne

Po zveznem družbenem planu za letošnje leto bo iz splošnega investicijskega sklada vloženi v osnovna sredstva 226 milijard din. Splošni investicijski sklad se bo uporabljal tudi pri razvoju gospodarskega nerazvitih področij države. Tako je za razna gospodar-

stva področja v Makedoniji, Črni gori, na Kosovu in Metohiji zagotovljenih 29,4 milijarde dinarjev, poleg direktnih dotacij investicijskim skladom Makedonije v znesku 2,28 milijard dinarjev, 1,35 milijard dinarjev Kosovu in Metohiji.

Največji porast sredstev glede na prejšnja leta bo v industriji. Poleg investiranja v začete industrijske objekte, zlasti v elektrogospodarstvo, proizvodni premogeter nekaterih vejah industrije in rudarstva, bodo vložena sredstva tudi v gradnjo novih objektov: hidrocentrale Trebišnice, hidrocentrale Peručica, termoelektrarne

Po zveznem družbenem planu za letošnje leto bo iz splošnega investicijskega sklada vloženi v osnovna sredstva 226 milijard din. Splošni investicijski sklad se bo uporabljal tudi pri razvoju gospodarskega nerazvitih področij države. Tako je za razna gospodar-

stva področja v Makedoniji, Črni gori, na Kosovu in Metohiji zagotovljenih 29,4 milijarde dinarjev, poleg direktnih dotacij investicijskim skladom Makedonije v znesku 2,28 milijard dinarjev, 1,35 milijard dinarjev Kosovu in Metohiji.

Največji porast sredstev glede na prejšnja leta bo v industriji. Poleg investiranja v začete industrijske objekte, zlasti v elektrogospodarstvo, proizvodni premogeter nekaterih vejah industrije in rudarstva, bodo vložena sredstva tudi v gradnjo novih objektov: hidrocentrale Trebišnice, hidrocentrale Peručica, termoelektrarne

Po zveznem družbenem planu za letošnje leto bo iz splošnega investicijskega sklada vloženi v osnovna sredstva 226 milijard din. Splošni investicijski sklad se bo uporabljal tudi pri razvoju gospodarskega nerazvitih področij države. Tako je za razna gospodar-

stva področja v Makedoniji, Črni gori, na Kosovu in Metohiji zagotovljenih 29,4 milijarde dinarjev, poleg direktnih dotacij investicijskim skladom Makedonije v znesku 2,28 milijard dinarjev, 1,35 milijard dinarjev Kosovu in Metohiji.

Največji porast sredstev glede na prejšnja leta bo v industriji. Poleg investiranja v začete industrijske objekte, zlasti v elektrogospodarstvo, proizvodni premogeter nekaterih vejah industrije in rudarstva, bodo vložena sredstva tudi v gradnjo novih objektov: hidrocentrale Trebišnice, hidrocentrale Peručica, termoelektrarne

Po zveznem družbenem planu za letošnje leto bo iz splošnega investicijskega sklada vloženi v osnovna sredstva 226 milijard din. Splošni investicijski sklad se bo uporabljal tudi pri razvoju gospodarskega nerazvitih področij države. Tako je za razna gospodar-

stva področja v Makedoniji, Črni gori, na Kosovu in Metohiji zagotovljenih 29,4 milijarde dinarjev, poleg direktnih dotacij investicijskim skladom Makedonije v znesku 2,28 milijard dinarjev, 1,35 milijard dinarjev Kosovu in Metohiji.

Največji porast sredstev glede na prejšnja leta bo v industriji. Poleg investiranja v začete industrijske objekte, zlasti v elektrogospodarstvo, proizvodni premogeter nekaterih vejah industrije in rudarstva, bodo vložena sredstva tudi v gradnjo novih objektov: hidrocentrale Trebišnice, hidrocentrale Peručica, termoelektrarne

Po zveznem družbenem planu za letošnje leto bo iz splošnega investicijskega sklada vloženi v osnovna sredstva 226 milijard din. Splošni investicijski sklad se bo uporabljal tudi pri razvoju gospodarskega nerazvitih področij države. Tako je za razna gospodar-

stva področja v Makedoniji, Črni gori, na Kosovu in Metohiji zagotovljenih 29,4 milijarde dinarjev, poleg direktnih dotacij investicijskim skladom Makedonije v znesku 2,28 milijard dinarjev, 1,35 milijard dinarjev Kosovu in Metohiji.

Največji porast sredstev glede na prejšnja leta bo v industriji. Poleg investiranja v začete industrijske objekte, zlasti v elektrogospodarstvo, proizvodni premogeter nekaterih vejah industrije in rudarstva, bodo vložena sredstva tudi v gradnjo novih objektov: hidrocentrale Trebišnice, hidrocentrale Peručica, termoelektrarne

Po zveznem družbenem planu za letošnje leto bo iz splošnega investicijskega sklada vloženi v osnovna sredstva 226 milijard din. Splošni investicijski sklad se bo uporabljal tudi pri razvoju gospodarskega nerazvitih področij države. Tako je za razna gospodar-

stva področja v Makedoniji, Črni gori, na Kosovu in Metohiji zagotovljenih 29,4 milijarde dinarjev, poleg direktnih dotacij investicijskim skladom Makedonije v znesku 2,28 milijard dinarjev, 1,35 milijard dinarjev Kosovu in Metohiji.

Največji porast sredstev glede na prejšnja leta bo v industriji. Poleg investiranja v začete industrijske objekte, zlasti v elektrogospodarstvo, proizvodni premogeter nekaterih vejah industrije in rudarstva, bodo vložena sredstva tudi v gradnjo novih objektov: hidrocentrale Trebišnice, hidrocentrale Peručica, termoelektrarne

Po zveznem družbenem planu za letošnje leto bo iz splošnega investicijskega sklada vloženi v osnovna sredstva 226 milijard din. Splošni investicijski sklad se bo uporabljal tudi pri razvoju gospodarskega nerazvitih področij države. Tako je za razna gospodar-

stva področja v Makedoniji, Črni gori, na Kosovu in Metohiji zagotovljenih 29,4 milijarde dinarjev, poleg direktnih dotacij investicijskim skladom Makedonije v znesku 2,28 milijard dinarjev, 1,35 milijard dinarjev Kosovu in Metohiji.

Največji porast sredstev glede na prejšnja leta bo v industriji. Poleg investiranja v začete industrijske objekte, zlasti v elektrogospodarstvo, proizvodni premogeter nekaterih vejah industrije in rudarstva, bodo vložena sredstva tudi v gradnjo novih objektov: hidrocentrale Trebišnice, hidrocentrale Peručica, termoelektrarne

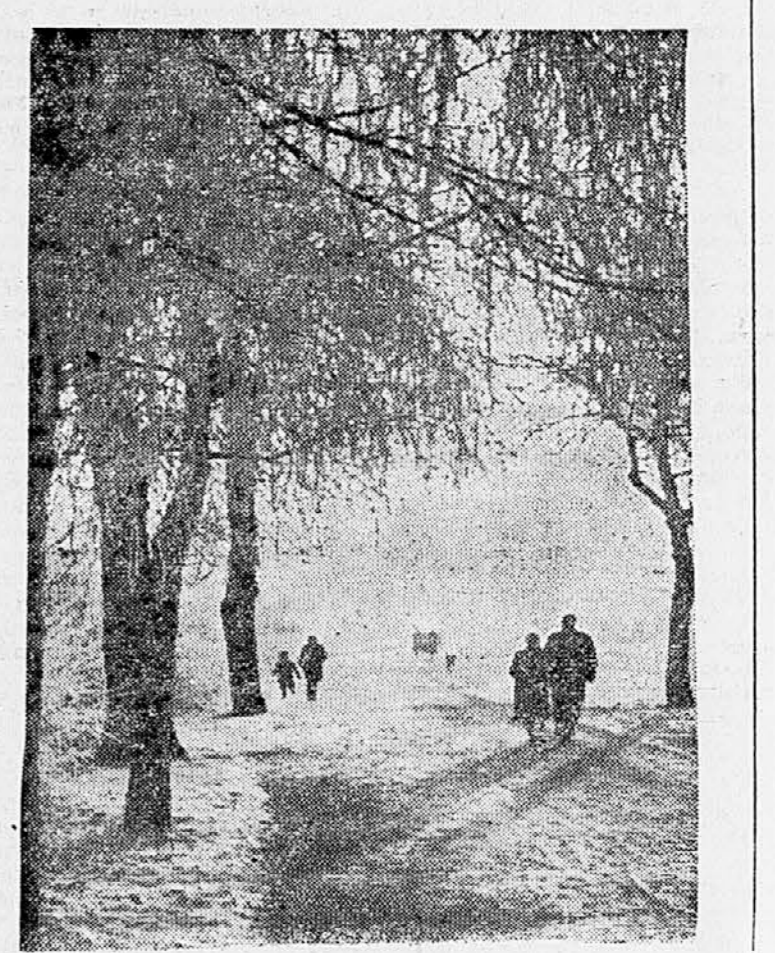
Po zveznem družbenem planu za letošnje leto bo iz splošnega investicijskega sklada vloženi v osnovna sredstva 226 milijard din. Splošni investicijski sklad se bo uporabljal tudi pri razvoju gospodarskega nerazvitih področij države. Tako je za razna gospodar-

stva področja v Makedoniji, Črni gori, na Kosovu in Metohiji zagotovljenih 29,4 milijarde dinarjev, poleg direktnih dotacij investicijskim skladom Makedonije v znesku 2,28 milijard dinarjev, 1,35 milijard dinarjev Kosovu in Metohiji.

Največji porast sredstev glede na prejšnja leta bo v industriji. Poleg investiranja v začete industrijske objekte, zlasti v elektrogospodarstvo, proizvodni premogeter nekaterih vejah industrije in rudarstva, bodo vložena sredstva tudi v gradnjo novih objektov: hidrocentrale Trebišnice, hidrocentrale Peručica, termoelektrarne

Kulturni festival esperantistov Slovenije

Ljubljana, 15. febr. Danes popoldne je bil v Domu sindikatov zaključen II. kulturni festival esperantistov Slovenije v organizacijski pripravi Esperantske zveze LRS. Dopolnila je bila na programu oddaja »Pokazi kaj znaš« z nastopom gojencev srednjih šol iz Postojne, Kranja in Ljubljane. Zlasti zanimive so bile deklaracije originalnih pesmi v esperantu. V drugem delu festivala pa je bil na sporedu govorniški natečaj, na katerem so sodelovali Marijana Cigut iz Maribora, Svoboda Zlatnar in Jože Prašnjički iz Ljubljane. Obravnavali so teme: Genij Zamenhofa in ideja Zamenhofa skozi prizmo sedanjosti. Zlasti zanimiv je bil nastop osnovnošolskih otrok z lutkovnim gledališčem, združenimi pevskimi zbori in folklornim skupino v esperantskem jeziku. Glavni namen festivala je bil predvsem v tem, da se širšemu krogu javnosti posreduje delo najmlajših slovenskih esperantistov. I. V.

Včerašnje lepo vreme je bilo kot nalašč za sprehoj

Investiranje iz splošnega investicijskega sklada

Po zveznem družbenem planu za letošnje leto bo iz splošnega investicijskega sklada vloženi v osnovna sredstva 226 milijard din. Splošni investicijski sklad se bo uporabljal tudi pri razvoju gospodarskega nerazvitih področij države. Tako je za razna gospodar-

stva področja v Makedoniji, Črni gori, na Kosovu in Metohiji zagotovljenih 29,4 milijarde dinarjev, poleg direktnih dotacij investicijskim skladom Makedonije v znesku 2,28 milijard dinarjev, 1,35 milijard dinarjev Kosovu in Metohiji.

Največji porast sredstev glede na prejšnja leta bo v industriji. Poleg investiranja v začete industrijske objekte, zlasti v elektrogospodarstvo, proizvodni premogeter nekaterih vejah industrije in rudarstva, bodo vložena sredstva tudi v gradnjo novih objektov: hidrocentrale Trebišnice, hidrocentrale Peručica, termoelektrarne

Po zveznem družbenem planu za letošnje leto bo iz splošnega investicijskega sklada vloženi v osnovna sredstva 226 milijard din. Splošni investicijski sklad se bo uporabljal tudi pri razvoju gospodarskega nerazvitih področij države. Tako je za razna gospodar-

stva področja v Makedoniji, Črni gori, na Kosovu in Metohiji zagotovljenih 29,4 milijarde dinarjev, poleg direktnih dotacij investicijskim skladom Makedonije v znesku 2,28 milijard dinarjev, 1,35 milijard dinarjev Kosovu in Metohiji.

Največji porast sredstev glede na prejšnja leta bo v industriji. Poleg investiranja v začete industrijske objekte, zlasti v elektrogospodarstvo, proizvodni premogeter nekaterih vejah industrije in rudarstva, bodo vložena sredstva tudi v gradnjo novih objektov: hidrocentrale Trebišnice, hidrocentrale Peručica, termoelektrarne

Po zveznem družbenem planu za letošnje leto bo iz splošnega investicijskega sklada vloženi v osnovna sredstva 226 milijard din. Splošni investicijski sklad se bo uporabljal tudi pri razvoju gospodarskega nerazvitih področij države. Tako je za razna gospodar-

stva področja v Makedoniji, Črni gori, na Kosovu in Metohiji zagotovljenih 29,4 milijarde dinarjev, poleg direktnih dotacij investicijskim skladom Makedonije v znesku 2,28 milijard dinarjev, 1,35 milijard dinarjev Kosovu in Metohiji.

Največji porast sredstev glede na prejšnja leta bo v industriji. Poleg investiranja v začete industrijske objekte, zlasti v elektrogospodarstvo, proizvodni premogeter nekaterih vejah industrije in rudarstva, bodo vložena sredstva tudi v gradnjo novih objektov: hidrocentrale Trebišnice, hidrocentrale Peručica, termoelektrarne

Po zveznem družbenem planu za letošnje leto bo iz splošnega investicijskega sklada vloženi v osnovna sredstva 226 milijard din. Splošni investicijski sklad se bo uporabljal tudi pri razvoju gospodarskega nerazvitih področij države. Tako je za razna gospodar-

stva področja v Makedoniji, Črni gori, na Kosovu in Metohiji zagotovljenih 29,4 milijarde dinarjev, poleg direktnih dotacij investicijskim skladom Makedonije v znesku 2,28 milijard dinarjev, 1,35 milijard dinarjev Kosovu in Metohiji.

Največji porast sredstev glede na prejšnja leta bo v industriji. Poleg investiranja v začete industrijske objekte, zlasti v elektrogospodarstvo, proizvodni premogeter nekaterih vejah industrije in rudarstva, bodo vložena sredstva tudi v gradnjo novih objektov: hidrocentrale Trebišnice, hidrocentrale Peručica, termoelektrarne

milijarde za kreditiranje kooperacije zadrug z zasebnimi kmetijskimi proizvajalci, da bi dosegli napredek kmetijske proizvodnje. Ostanek sredstev v znesku 38,7 milijard dinarjev pa bo porabljen za kritje obveznosti iz obdobjenih posojil za ostale namene in za dajanje novih posojil, predvsem za mehanizacijo in povečanje živinorejske proizvodnje.

Se suho in toplo vreme

Posebna značilnost vremenskega dogajanja v prvi polovici letošnjega februarja je predvsem vpliv Atlantske cirkulacije, ki se nadaljuje že od januarja. Zaradi omejenega gibanja zraka je imel pretežni del severnega in osrednjega Atlantika izredno razgibano vzdušje polarnih front, kjer so se ustvarjali zelo globoki cikloni, ki so zaradi močnih prodorov hladnega zraka imeli veliko intenzivnost. Na drugi strani pa je bilo opaziti v tem obdobju močno trodružnost anticyklonalnega vremenskega režima, nad pretežnim delom evropskega kontinenta. Omenjeni sistem se je sicer od časa do časa pomikal v smeri zahod vzhod vendar je dirigiral vpliv vremena nad pretežnim delom našega kontinenta.

Trenutno je omejena barična tvorba v močnem jačanju, tako da znaša zračni pritisk ki je bil izmerjen dne 13. februarja v Ljubljani na observatoriju najvišjo vrednost, ki je bila zabeležena za zračni pritisk v zadnjih 77 letih. Zaradi omejene splošne slike valovanja zraka je razumljivo, da je gibanje polarne fronte in z njo v zvezi ciklonalnih tvorb usmerjeno od zahodnega in jugozahodnega Atlantika, prek severnega Atlantika na polarna področja, do čim je pretežni del kontinenta pod močeno kupolo sorazmerno toplega zraka, ki pa ustvarja suh in stabilen tip vremena. Evropski cikloni, ki letos dirigira značaj vremena v februarju, ni vezan na tako imenovani zimski, evrazijski anticyklonalni sistem, ki ima navadno svoje jedro v centralni Aziji, ampak je samostojna tvorba nastala pod vplivom že omejene zahodne cirkulacije. Medtem, ko imamo v srednji in jugovzhodni Evropi temperature, ki se gibljejo v priležnih plasteh do minus 12 stopinj C, doživlja zahodna in severna Evropa trenutno močne otoplitve. Ako primerjamo vremensko situacijo na višini 5000 metrov, vidimo, da je tudi na teh višinah nad pretežnim delom Evrope zelo stabilen vremenski režim. Po podatkih iz priležnih plasti ozračja z dne 13. februarja ob 01. opazimo, da so imeli predeli srednje in severovzhodne Evrope temperature — Ljubljana —10, Moskva —7 stopinj — dočim so predeli zahodni in severne Evrope trenutno v območju izredno močnih otoplitev. Saj so področja na polotoku Kola izkazovala ob že omenjenem terminu navedenega dne temperature —2, torej isto, kot so bile zabeležene v istem času v Benetkah. Kakor je omenjeno je tudi zahodna Evropa v območju zelo močnih otoplitev, tako nam izkazujejo postaja v že omenjenem terminu v zahodni in osrednji Franciji ter južni Angliji temperature do plus 5 stopinj, a Mar, sell 4 stopinj C.

Kakor sem že poudaril, ne prikaže v naše predelne močno ohlajanje, je padla temperatura na minus 18,8 stopinj C. V letošnjem februarju pa so bile najnižje otoplitve 5. februarja, in sicer minus 10,7 stopinj C. Ker je splošna cirkulacija ozračja nad pretežnim delom evropskega kontinenta še nadalje izredno stabilna, se nam v prihodnjih dneh še nadalje obeta suho vreme ki na ne bo povzročilo izredno niskih ohladih. Za Hidrometeorološki zavod Pučnik Janke

OB 40-LETNICI KPJ

ZGODOVINSKA ODLOČITEV

Na neko zgradbo na Topčiderskem brdu v Beogradu dolga leta ni bil nihče poseone pozoren. Skrita je bila v zelenju in se ni v ničemer posebej razlikovala od drugih vil tega kraja. Sezidali so jo leta 1934 in zunanji opazovalec te videl, da živi mirno življenje s svojimi stanovci, z družino Vladislava Ribnikarja, direktorja »Politike«.

Nekega dne, ko je pritegnila nase pozornost in jo je začela policija opazovati in preiskovati, je že opravila pomembno vlogo. Tudi danes je njena zunanja podoba mirna in dostojanstvena: na njej je le znamenje, marmorna plošča, na kateri je napisano: muzej 5. julija 1941. Mala vila se srenemnila v novo zgodovino naših rodov, saj so tpi mesece po začetku okupacije v njej sprejeli zgodovinsko odločitev o

uporu in osvoboditvi domovine.

Tega dne, 5. julija 1941 je bil v okupiranem Beogradu v tej zgradbi sestanek Centralnega komiteja Komunistične partije. Na njem so sprejeli zgodovinsko odločitev o začetku upora in samo dva dni pozneje je začel v Beli Crkvi Zikica Jovanović — Spana; oborožen boj proti nemškimi okupatorjem, ko je izstrelil prvi nabof na zasluževalce v Srbiji.

Med sestankom, ki je bil v jedrinih vile, je Ribnikar pozorno stražil pred zgradbo, članke CK je pa vodila v zgradbo druga za drugim njegova žena Jara Ribnikar. Tovariš Tito je prihajal v to vilo redno, maja in junija 1941 leta je pa prebival tu deset dni, ko je bil v Beogradu v sobi v orovem nadstropju. Ta mala soba je po besedah muzejskega konservatorja o

ROPOTARNICA SANJ

Vsa srečanja z njimi so si pravzaprav nekje močno podobna in se končajo navadno na enem samem skupnem imenovalcu vseh zgodb: izgubljene življenja. Človeku se zde kakor brodolomci, ki so nasedli s svojo barko na čer jalovih sanj in so potem, ko jih je vihar neusmiljeno premetaval, pograbili za edino rešilno desko — vrtnice domov. Nekateri se vračajo od daleč, v brkičem spoznanju, da na primer Avstralija ni obljubljena dežela in ne Indija Koromandija, bolni na duhu, utrujeni in izsesani na telesu. Mladi stari, bolnega in zakrnelega duha, v breme domačim tlom, ki jim pred leti niso bila dovolj lepa, dovolj dobra. Drugi spet so pustili za seboj nekaj let življenja, izgubljenega v umazanih taboriščnih barakah, sredi prav takih obupancev, kakršni so sami, ki so jim vsahnile mlade sile v lenobnem poleževanju po pogradih, v kesu za neumno storjen korak čez mejo, in ki so se jim razgrele ugasle strasti le še v brezobčutnem pretepu, če jih je kdo izval v občutljivi točki. In spet tretji, ki jim ni bilo dano pogledati v svet onstran meje, tisti, ki jih je namesto bogate vile počakala onstran taboriščna baraka in jih namesto limuzine sprejela policijska »Marica« ter jih pripeljala na mejo — domov.

Potem jih je sram. Ko govorijo gledajo v tla. Oči pa, kadar jih dvignejo, govore o porazu. Poraz je težko priznati. To zmorejo le močni. Pa jih poslušam in storijo se si tako nezrekljivo podobne. Prav tako so, kakor že nekaj let, večno iste, večno enake. In človek ne ve, kaj je tisto, kar čuti v se-

bi, ko jih posluša. Ali usmiljenje zaradi teh izgubljenih iluzij in porušenih gradov iz kart ali začudenje nad to silno nepremišljenostjo in človekovo nainostjo, ali odpor do slabosti v njem in do tega, da je izšel, tak, kakršen je, pokvarjen in razjeden od zla, ki kali v njem, iz istega ljudstva kakor ti. Pa je to naše ljudstvo umazal pred svetom.

Tako se vračajo vsak dan. — Vsa dan jih nekaj potka na vrata naših predstavništva v tujini: »Domov bi rad...« — vsak dan jih tuje oblasti sednih držav zavrnejo nekaj same od sebe: »Ne potrebujejo vas. Takih imamo sami dovolj in jim ne moremo dati ne dela ne kruha...«

Takih, kakor je mlada in čedna Primorka Marija, ki je zvalil za seboj v svet mlad in postaven Bolgar, je še precej. Spoznala ga je doma, kamor se je zatekel ubežnik iz svoje domovine in si je želel še naprej v svet. Z lepimi, razneženimi pismi jo je poneumljal, da mu je verjela vsako besedo in vsako pretkana laž: hišica sredi vrta, dobra služba, udoben in topel dom. Vse to ji je obljubil še poleg zakona. Pa je šla za njim in ga je žele zunaj spoznala. Ni bil tisto, kar je bil v pismih, in namesto toplega doma na tujem jo je sprejelo taborišče. Marija ni sama, ki je izkusila vse to. — Njenih primerov je na desetine. Kakor Marija so se mnoge vrtnice. Tiste, ki so priznale poraz. Druge so se vrgle v vrtnice dvoimljivega življenja in ga še živijo. Kako škoda!

Ali ti traja mladeniči, ki sem jih srečal te dni. Najmlajši

ima 16 let in je šel čez mejo v Prekmurju zato, »ker so ga ate skregali«, drugi 17-letnik jo je prestopil v Gorici, ker se je napil in se je počutil — zidarski vajenec med samimi starejšimi — tako zapuščen in sam. Meja je bila blizu in vabljiva. Tretji pa je šel s cirkusom, ki je gostoval pri nas. Ves čas je po domovini potoval z njimi, da je za majhen denar pomagal postavljanju platneni streho. Pred povratkom v Avstrijo ga je zvalil premeteni cirkusant s seboj z zlatimi obljubami. Prva dva sta sama takoj zaprosila za vrtnice, ko sta se znašla v taborišču, tretjega je izgnala policija v Grazu, čeprav je cirkusant jamečil zanj.

Gledala sem jih, ko so povlašali oči in jih je bilo sram. In nisem vedela, kaj je bilo to, kar sem čutila tistikrat do njih: ali usmiljenje zaradi izgubljenih iluzij, ali začudenje nad to neverjetno nainostjo, nad silo vročinskih sanj.

Ivan pa je bil mizar v tovarni pohišstva in se mu je tudi zahotelo v svet — po avtomobil. Neke noči je izginil, gnan od velikih upov, kako se bo nekega dne pripeljal v domočo vas z avtomobilom. Tudi delo je dobil pri neki mizar-ski tvrdki v Leobnu. Skoraj tri leta je delal in si od ust pritrgoval, da je kupil predmet svojih sanj in ga na prvi vožnji — razbil. Prodajal ga je lahko samo še kot razbitino, saj bi ga bilo popravilo stalo več kakor novo vozilo. In koliko časa naj bi spet garal za novo? Vrnul se je neke noči konec prejšnjega meseca, obupan in razočaran, z nekaj oblake v klovku.

»Skoda treh izgubljenih let, je dejal, in še sta šola je bila draga.«

Med njimi se tu in tam znajdejo drugačni. Taki, do katerih čuti človek odpor, ker vidi v njih zlo in zaradi tega, ker so umazali domovino pred svetom.

Te dni so vrnili Marka. Z veliko težavo in s posebno previdnostjo so ga prignali, saj je tujim oblastem enkrat že na domači meji spet pobegnil nazaj. Tudi zdaj so ga prignali na mejo — v lističah. — Menda so mu jih komaj nadeli. Tako se je hvalil pred nami. Osem let se je klatil po svetu, odkar je pobegnil. Po Avstriji in po Nemčiji ga je bilo povsod dovolj in je teh osel let preživel več po zaporniški kakor na prostosti: zaradi hazardiranja in goljufanja pri kartah, zaradi pretepa in kdo ve zaradi česa še. Zadnjih pet let sploh ni prijel za nobeno delo. Kvarčipiril je in goljufal se pretepa po krčmah s propadlimi vojnimi zločinci — ustajši in četniki — ki se še vedno neusmiljeno sovražijo med seboj in razvijujejo narodnostno mržnjo ter jo sproščajo v pretepih na nož po

predmestnih krčmah, da se tujece upira, ko imajo opravka z njimi. Od česa je živel teh pet let, ko si ni z rokami služil kruha? »Znašel se je,« je dejal in se predržno smejal. Kako? »Svercal« je, se je pohvalil. Kavo, ure, tekstilno blago. Iz Nemčije v Avstrijo in nazaj. Bilo je nevarno. On pa je velik junak in se ni bal. Prijatelja so mu pri tem postu ubili na meji.

Človek se zgrozi, ko ga posluša, ko mu udari v uho njegovo predrzno smeh ob takem junacenju. Šele devetindvajset let je star... »

Mlada zakonca iz Beograda. Šla sta čez mejo, ker »doma nista imela stanovanj«. Prejšnji mesec sta prečkala mejo. »Sta ga zunaj dobila?« je zvenel odgovor bridke ironije iz ženinih ust in takoj nato: »Slišite, saj me je sram, da sva bila tako nespametna.«

Kes in spoznanje — oboje je prišlo še ravno o pravem času, da ni bilo vse še veliko bolj boleče in težje. Sobica v Beogradu ju še vedno čaka. — Pri starših. A nekega dne bosta imela svoj dom. »Doma«, pravi mlada žena.

Vse to slišiš in izveš na enem samem obisku med njimi. Starije, druga drugi podobne, vsakdanje, tisočkrat ponovljene in desetkrat zapimate. In prav zato, ker se tako ponavljajo, so še toliko bolj vredne začudenega vprašanja: kje je meja človeški nainosti, meja praznim utvarom? Brez trdega dela ni nikjer kruha. A domač vsaj ni osoljen s kletvijo in nam ni bridkega davka prepoznega spoznanja in razbitih sanj.

Zičnica na Kravec kar dobro vozi. Najbolj vneti smučarji kljub tanki snežni odeji le najdejo skromno zadovoljstvo na dilač. (Foto: F. Močnik)

SEDEM NOVIH ELEKTRARN V HRVATSKI

Leto in pol bo eno izmed najpomembnejših po gradnji velikih elektrarn v Hrvatski. V družbenem planu je gradnja hidrocentral »Peruća« in »Split« v spodnjem toku reke Cetine, prav tako pa tudi dograditev hidrocentral »Gojak«. Izmed teh treh hidrocentral bo letos začela obratovati HE »Gojak«, prihodnje leto pa bo prišla na vrsto HE »Peruća«, na obratovanje HE »Split« pa bomo čakali še nekaj let, ker je to za sedaj najpomembnejši predvideni gigant hidroenergije. Te tri hidrocentralne bodo dajale nad 2,5 milijarde kilovatnih ur električne energije na leto.

V družbenem planu za leto 1959 je tudi toplotna »Zagrebsko« industrija in za gretski objekt te vrste v državi, ki bo dajal ogromne količine pregrete vodne pare za zagrebško industrijo in za gretje celih hišnih blokov. Razen tega bo ta projekt, kakor že elektrarna »Zagreb II« krnil v zagrebškem okolišju vse do-

sedanje izgube v električni energiji.

Odobren je investicijski plan za gradnjo HE »Senj«, ki bo dobivala vodo iz zbiralnih jezer Lake in Gacke. Že letos jo bodo začeli graditi, samo ta hidrocentrala pa bo dajala nad milijardo kilovatnih ur na leto. Ker bo imela dva dovoda predora, skozi Velebit, dolga nad 10 kilometrov, bo ta gradnja trajala okoli pet let.

Na vrsti je tudi gradnja dveh hidrocentral — HE »Dubrovnik« in HE »Graničarevo«. Ti dve hidrocentrali, ki bosta dajali nad poldrug milijardo kilovatnih ur električne energije na leto, bosta dobivali vodo iz reke Trebišnjice.

Ko bodo vse te elektrarne zgrajene, bodo dajale nad pet milijard kilovatnih ur električne energije na leto. Te ogromne količine električne energije bodo velikega pomena za našo nadaljnjo elektrifikacijo in napredek vseh drugih gospodarskih panog, zlasti v jadranskem pasu. M. Babič

PO NEDELJSKIH STEZAH

Znan alpinist je ob neki priloiki dejal, da pomeni Celjska koča za Celjane začetek in konec planinskega udejstvovanja. Otroci jo obišče prvič, ko še ni dorasel pohodu v večje višine in starec zadržuje, ko ne more nikamor drugam več.

Celje se je usedlo na prelomnici dveh skrajnosti. Na eni strani kot dlan ravna Savinjska dolina, iz južnih predmestij pa se že vzpenja strma veriga gričevja s slikovitimi gradom. Pod njim najde Savinjska prehod v ozko dolino, ki jo slabe pol ure južno od mesta že stisne druga veriga hribov. Kako se imenuje? Težko je najti znano ime, če ga sploh ima. Ljudje poznajo le vrhove: Smohor, Grnada, Tovst, Srebotnik...

Nekje med njimi je koča. Zaznamovana pot vodi že iz

mestja in se pred vzpetinami loči v dvoje. Kam? Naravnost v hrib ali levo ob robu doline? Obe sta pravi. Domačin nekaj mornja o hudi strmini in kaže z roko v breg.

»Leva pot ni strma?«

»Po Hudičevem grabnu mislite hoditi? Bolje naravnost v hrib. V eni uri ste pri koči.«

Radovednost je močnejša. Kaj bi hodili po poti, ki še imena nima! Zakaj ne bi pogledali v graben, ki nosi tako zastrašujoče ime? Domačin se samo smehlja in ne reče nič. Morda razmišlja o čudaštvu mestnih ljudi ali o ponosnih grajskih razvalinah, ki zanj niso več simbol stoletnega zatiranja, temveč spomin na mogočno preteklost. Domačin so pač povsod enako »čudni«. Sicer je grad le še lepa razgledna točka, prostor za spominsko fotografiranje in priložnost za sproščanje domišljije »svobodnih umetnikov«, ki ga obnavljajo le preveč po svoji zamisli.

Pot se nekam prepočasi vzpenja. Spremljajo jo »ravni«, gozd in malo višje, od gradu proti vzhodu, vinogradi. Kmečke hiše stoji vsakebi. Strnjeno naselje je šele za gozdom, na majhni planoti. O kakšnem grabnu, ki bi bil še hudičev povrh, ni niti sledu. Zaznamovana pot trmasto vztraja v svoji smeri ob robu pobočja.

Povsod nepričakovano zaveva za razredčenim gozdom globel. Kakor bi z velikansko motiko razkral gorski hrbet in nato še s krampom zarezal solesko. To je torej... Med skalovjem sumi potok. Pot vodi tesno ob njem in izginja za

Celjska koča, priljubljena izletniška točka Savinjanov in mnogih drugih, ki ne ljubijo dolge hoje

skalnatim ovinkom. Kmalu zanj ni več prostora. Previdno je treba po pravih visokogorskih klimih. Kdo bi pomislil, da najde sredi nedolžnih hribov tako zanimivo pot, ki za nekaj hipov pričara strah vzbujujočo pustolovščino v alpskih višavah. V resnici ni nič nevarnega, le preveč veselje družbe, ki se ponovi vračajo v Celje po tej stezi, vedo povedati o kakšnem neprosto-voljnem kopanju v potoku. Voda je tudi v poletnih opoldnevih ledeno mrzla in potok ima skalnato dno!

Naslednja etapa je nekaj krepkih minut sopihanja in grizenja kolien. Pokrajina je še najbolj podobna kotlu. Ste že kdaj opazovali mravljo, ki se po notranji plati lonca vzpenja na dan? Kdo ve, morda ima mravlja tudi kolena. Njenega sopihanja pa prav zares ni slišal še nihče.

Celjska koča — z uradnim, a manj znanim imenom Dom in pod-

haljal so iz Celja in tudi iz vseh slovenskih in tujih dajlav. Poleg »Celje«, Maribor, Ljubljana, Trst« se razbere tudi »Wien, Milano, Manchester, Chicago...«

Največ obiska je ob nedeljah. Blizina mesta, prijeten sprehod in lepo urejen dom opravijo svoje. škoda, da je koča in tišina okoli nje le preveč daleč za vse. Tri tisoč obiskovalcev na leto je za kraj v tako ugodni legi premalo. Slišanje o žičnici in za žalost zaenkrat res le samo izražanje poželnih želja. Z zgraditvijo vozne poti iz Celja do sem in naprej mimo Svetine v Store se pa le preveč odlašajo. Morda bo letos kaj bolje. Kaj, ko, čas tako minevali Leto se obrne za takajče dvakrat hitreje.

Jeseni je po gozdovih v bližnji globeli in na pobočjih pravo mravljišče. Kostanjari odhajajo s polnimi vrečami sladkih sadežev, za katere ni

predloge z zborov volivcev, ki pomenijo konstruktivna in koristna mnenja državljanov, bolj izrabiti. Ti predlogi naj bodo podlaga in gradivo pri izdelavi načrtov za razvoj mesta in delovnega programa ljudskega odbora med letom.

Da so resno privzeli mnenje in zahteve državljanov, se vidi iz tega, da posveča občinski ljudski odbor posebne seje zborov volivcev. — Zadnja skupna seja obeh svetov ljudskega odbora, posvečena predlogom z zborov volivcev, je bila konec lanskega decembra.

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora smo pregledali 69 predlogov z zborov volivcev; te predloge smo dobili s pogovorom odbornikov z volivci, — mi je rekel občinski sekretar. — Na zborih volivcev so državljanji vpraševali odbornike in ti so jim odgovarjali. S tem se je spreminjalo

delo zborov volivcev; prej smo imeli zbor volivcev z natančno vnaprej določenim programom; ta je obsegal probleme, ki naj bi jih uredili volivci. Zdaj je prepuščena pobuda državljanom in oni morajo omogočiti s predlogi aktivnejše in učinkovitejše delo občinskega ljudskega odbora.

NA ZBORIH VOLIVCEV — PREDVSEM STANDARD

Kako je ravnal ljudski odbor v Cupntiji?

Vseh 69 predlogov z zborov volivcev je po pretresanju na skupni seji odbor poslal posameznim svetom, ki delajo kot občinski organi. Sveti bodo na sejah pretresli predloge, mnenja in zahteve državljanov ter odgovorili na zahteve. Te odgovore bodo prinesli sveti na ljudski odbor. Ta jih bo spet pretresal in šele tedaj bodo šli odborniki spet med volivce in jim sporočili, kakšne so možnosti za ugoditev njihovim zahtevam. Tako postaja sodelovanje med ljudskim odborom in celotno občino tedaj močnejše. Sveti kot družbeni organi, v katerih so zastopani državljanji, pa bodo mogli veliko boljše opravljati svojo nalogo.

Med vprašanji in zahtevami meščanov je v središču pozornosti življenjska raven. Predvsem jih zanima urejanje tistih problemov, ki bodo delovnim ljudem — in teh je iz leta v leto več — olajšali življenje in delo. Na drugi strani je značilno da so zahteve državljanov v mejah stvarnosti in dejanskih možnosti. Prebivalci Cupntije se stegujejo le toliko, kolikor je dolga odeja — torej v skladu z materialnimi možnostmi komunne.

Da je res tako, pričča tudi samo delno prelistavanje vprašev in zahtev z zborov volivcev.

V enem izmed mestnih rajonov, v rajonu šte. 5, imajo

prebivalci tri zahteve: odprtje servisa, izgraditev otroškega vrta in pravilnejša davčna politika.

Potrebni so nam, — so dejali prebivalci tega rajona, — servisi, kakršne imajo druga mesta. V večini družin sta zaposlena mož in žena, treba je pa zašiti obleko ali nogavice, kemično očistiti obleko itd.

Mnogi ne utedejo in nimajo denarja, da bi komu drugemu plačevali skrb za stanovanje, zato je treba opremiti servis s potrebnimi sesalci in drugimi napravami.

— Poseben problem je skrb za otroke. Zaposleni starši nimajo kje pustiti otrok čez dan, saj je prišel doberšen del ljudi z vasi. Zato so zahtevali od občine, naj jim poišče možnosti, da bi odprla vrtec, kakor so to naredili v Svetozarevu.

Na zboru volivcev so poudarili potrebo, naj se izboljša davčna služba. Neurojena davčna služba in slaba evigienca v njej onemogočata pravilno in sorazmerno obdavčenje državljanov, razen tega so za mnogi meščani izpostavljeni zelo hudim nepravilnostim.

Na nekaj zborih volivcev so govorili o urejanju komunalne službe in izgraditvi komunalnih objektov. Predvsem so poudarjali potrebo, da bi uredili mestno kanalizacijo in postavili električno omrežje. Ker so se zavedali dejanskih možnosti komunne in močnejše elektrifikacije gospodinjstva, so posebno poudarili, naj pazljivo skrbijo za sedanje omrežje in naj bi postopoma preurejevali mestno električno omrežje.

Razen teh »malih« problemov, ki tisočijo meščane, so zahtevali tudi to, da bi hitreje urejali probleme pri preiskrbi in prehrani. Poudarjali so, da je sedanje število prodajalnih prehranskih proizvodov premajhno in da bi bilo neogibno potrebno odpreti nove prodajalne z večjo izbiro blaga.

Posebej so razpravljali o kavarnah s pavšalno obdavčitvijo. Ker so prav kavarne izvor marsikaterega zla in ker na drugi strani omogočajo njihovim zakupnikom bogatitev z družbenimi sredstvi, so meščani energično zahtevali, da se te kavarne ukinejo.

To so bile zahteve državljanov.

Nihče ne trdi, da so te zahteve neutemeljene, nestvarne in neuresničljive. Sedaj pretresajo možnosti — hitrejša in počasnejša — za zadostitev zahtevam. In čež kak teden bodo prišli odborniki pred državljanje z odgovori.

Seveda z odgovori ne bodo zadovoljni vsi. Toda zadovoljni bodo s tem, da skrbni ljudski odbor za njihove potrebe, še bolj pa bodo zadovoljni s tem, da postajajo njihove potrebe in zahteve kažipot za delo in usmeritev ljudskega odbora.

Ivan Stojkovič

KOLIKOR ZMOREJEJO...

Upravni odbor »JUGOTEKSTIL« impeks. Ljubljana razpisuje mesto sekretarja podjetja.

Pogoji: pravna ali ekonomska fakulteta ali najmanj polna srednješolska izobrazba z izkazano prakso v organizacijsko - upravnih zadevah.

Plača po tarifnem pravilniku.

Ponudbe sprejema uprava podjetja do 28. februarja 1959.

899

Letošnje realizacije in načrti

V tekočem filmskem letu — če štejemo domače filmsko leto od enega festivala v Pulju do drugega — so naša filmska proizvodna podjetja v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Budvi in Skopju izdelovala, začela snemati ali pripravila za snemanje izredno visoko število novih filmov. Brez koprodukcij, za katere je tudi veliko načrtov, bi nam po teh perspektivah letošnje leto prineslo nad dvajset igranih filmov. Razumljivo je, da so tako obsežni načrti angažirali domače vse naše znane režiserje, scenariste in delno tudi igralce, in v tem pogledu nam prihodnji filmski festival obljublja zanimivo tekmovanje za prva mesta, tekmovanje tudi za kvaliteto domačega filma.

Delno zaradi načrtov, ki so se iz lanskega zavlekli v letošnje leto, se bolj pa zaradi jubileja, ki označuje letošnje leto za spominsko leto delovanja naše Komunistične partije in revolucionarne borbe, se je tematika naših filmskih načrtov zgoščila okrog snovi iz narodnoosvobodilne vojne. Nekateri filmi bodo obdelali tudi snovi iz predvojnega revolucionarnega pokreta, še pogostejše pa bodo na to področje posegali dokumentarni filmi. Poglobljeni, umetniško vedno bolj doganani nivo nekaterih sorodnih filmov iz zadnjega časa nam tudi za tiste, za katere se plečejo šele načrti, obljublja kvalitativne rezultate.

Pregledno na kratko načrte in delo naših filmskih proizvodnih podjetij.

AVALA-FILM v Beogradu bo za letošnji festival pripravil verjetno štiri filme. Eden od njih je že gotov; to je film »SAM« režiserja Vladimira Pogacica s tematiko iz NOB, iz borbe na Sutjeski. Hrvatski režiser Nikola Tanhofer je te dni začel snemati za »Avala-film« »DOGODEK V TRAMVAJU«, ki se s svojo zgodbo vrača v okupirani Beograd. Scenarij je napisal književnik Miodrag Djurdjević. Znana filmska dvojica, scenarist Ratko Djurović in režiser Velja Stojanović, pripravljata film »CAMPO MAMULA«. Film je dobil naslov po italijanskem taborišču v okolici Bolke Kotsorske, kjer se filmska zgodba odigrava v dneh po kapitulaciji Italije. Iz okupacijskih dni in življenja ilegalcev je tudi zgodba filma »VETER SE JE USTAVIL OB ZORI«, ki ga po scenariju Aleksandra Vuča pripravljata Radoš Novaković. Od vojnih tem se pri »Avali« odaljuje le filmski načrt za »NAJLEPŠO ROZO«, v kateri namerava Soja Jovanović obuditi najlepše odlomke iz del Jovana Sterije Popovića.

V podjetju UFUS so počeli izredni uspeh pri gledalcih v Skrijinovem filmu od Nušičevi komediji »GOSPA MI-

NISTRICA. Končan je tudi že drugi film, »POGON B« scenarista in režiserja Vojislava Nanovića. Film je zajel tematiko iz naših dni, odigrava se na vojvodinskih naftnih poljih. Lep obet v njem je igra Pavla Vujisića, lanskega letnega igralskega nagajenca. Stole Jankovića je po lastnem scenariju zrealiziral »RDEČI ŠAL«, prvo zgodbo omnibusa s snovjo iz NOB. O drugi polovici bodočega omnibusa se ne vemo nič. Režiser Branko Bauer se pripravlja na snemanje filma »TRI ANE« po scenariju Slobodana Glumca. Tudi ta film se vsebinsko navezuje na vojna leta, čeprav obravnava zgodbo iz sedanjih dni.

Beograjski Slavija-film pripravlja za letos eno samo ce-

lor Hanžeković je odklonil režijo filma »Izeljene Klep«, Vatroslav Mimica pa režijo filma »Martin v oblakih«. Ostali načrti se sučejo okrog naslovov »DIVJA ČETA« (komedija iz NOB), »ZLOČIN« (igrani film o umoru heroja Djure Djakovića) ter »HISA NA SAMEM« (film o boju in smrti sekretarjev SKOJ Janka Mišića in Mija Oreškega).

Ljubljanski filmski načrti so našim bralcem že znani: sredi snemanja je film »STARI DOBRI PIANINO«, ki ga režira France Kosmač za »Triglav-film«. Isto podjetje ima v načrtu dva filma s tematiko iz NOB — »TRI ČETRTINE SONCA« z godbo o povratnikih iz koncentracijskega tabo-

je za snov iz NOB režiser Pjer Majhrovski zbral odlično igralsko ekipo. Po scenariju Vitomila Zupana režira Igor Prelinar filmsko zgodbo o pobegu dveh ujetnikov iz nemškega taborišča pod naslovom »PET MINUT RAJA«. Se en slovenski režiser dela za isto podjetje: Jože Gale je začel s snemanjem biografskega filma o Vasi Pelagiću pod naslovom »SVITANJE IN ZORA«, ki bi ga moral prvotno režirati Fedor Hanžeković. Jug Grizelj je v scenarij adaptiral roman mlade Beograđanke Grozdane Olujčić. Bodoči film omenjajo z dvema naslovoma — »IZLET V NEBO« oziroma »ČUDNO DEKLE«.

Vardar-film v Skopju je letos izdeloval že dva filma. Velik uspeh pri gledalcih in možnost obnove v ameriško-jugoslovansko koprodukcijem filmu je vzbudil film »MISS STONE«. Tudi France Stiglic je dokončal »VIZO ZLA« po scenariju Slavka Jančevskega, ki obravnava sodobno temo o tihotapcih makedonskega opija.

Ker pa je od teh obsežnih načrtov uresničen zaenkrat le zelo majhen del, je vprašanje, kaj nam bo letos zares pokazala Arena, seveda še odrto.

Zdenko Kalin: plastika iz prečelja Ljudske skupščine LRS

lovečerno delo. Režijo filma »KAPETAN LES« s snovjo iz borbe proti ostanom sovražnih enot na Kozari leta 1945 so zaupali Ziki Mitroviću.

Jadran-film v Zagrebu je bil lani močno zaposlen z delom ob filmu »ZEMLJA«, ki ga je po skupnem scenariju italijanskih in domačih sodelavcev izdeloval režiser Veljko Bulajić. Zanimiva tema iz dni vojne agrarne reforme in kolonizacije ter veliko število nastopajočih igralcev vzbujajo ob tem filmu našo pozornost. Nekaj drugih načrtov so podjetju prekrizali režiserji — Fe-

rišča in pa »AKCIJO«, v kateri je oživljena ena značilnih medvojnih epizod — osvoboditev jettnikov iz celjskega »Piskra«. »Viba-film« je odobrila za snemanje dva scenarija, sodobno »MLADOST NA SMUCEH« in scenarij po romanu Sedmina Bena Zdravniča pod naslovom »POZDRAVI MARIJO«.

»Bosna-film« nam je pravkar pokazal Čapov film »VRA-TA OSTANEJO ODPRTA«, ki v Pulju verjetno ne bo posegel v boj za vidna mesta. Več si lahko obetamo od filma »NOČI IN JUTRA«, v katerem

V KINU nam kažejo

Bodimo srečni

Za potrebni scenjski okvir je ameriški barvni revijski film »Bodimo srečni« dokaj uspešno poskrbel škotski Edinburg s svojo bližnjo in daljnjo okolico. Čeprav se zgodba odvija v času vsakoletnega Edinburskega festivala, dobi ta popularna in kvalitetna predstava svoj odmev in prostor v filmu le z lepo koreografirano, revijsko razkošno in domiselno varianto znanega Pleša kart, ki je obenem središče revijskih točk v filmu.

Ves ostali čas mora gledalec posvetiti zgodbi, ljubzenski romanci seveda, od kalčnih živih revijskih filmi v stepem upanju, da nihče ne bo prepoznal njih starosti in obrabljenosti. Nekaj svežine je v zgodbo vneslo rahlo norčevanje iz obubožanih angleških lordov in njihovega lova na bogate ameriške neveste. Tak je namreč v našem primeru ljubzenški par in tudi komedijska intriga, saj deklica ni milijonarka, temveč navadna ameriška turistka.

V revijske okraske filma ni so vključene le nepogrešljive škotske dude, temveč tudi nekaj žanrsko-folklornih momentov, ki pa žal po uvodnih takih predele v izumetničene revijske točke. Sploh v celotnem filmu ni ničesar, kar bi

ga dvignilo nad bleščeče, a kvalitativno nizko povprečje revijskih filmov. S. G.

»Kronika revnih ljubimcev«

Vasco Pratolini je napisal roman »Chroniche di poveri amanti« in v njem pokazal na Italijo 1926. leta, na Firence z Arnom, na ulico del Corno — vse z namenom, da pove: kar najbolj zgoščeno resnico o fašizmu in fašistih, o italijanskem antifašizmu v tistih letih, o strahu pred jutrišnjim dnem, ki je obetal aretacije in moritve, pa o dogodkih, ki so zblíževali in razdvajali male ljudi v ulici del Corno, dokler ni val novih političnih dogodkov spremnil ulico v uporno središče in ustvaril iz revnih ljubimcev zrele akterje, dokler niso najboljši padli, romali v zapore, da so žene in dekleta zaman čakale dneva, ki bo prinesel svobodo in dobrotni mir. Toda crnosrajniki so dvigali glave. Ulica je poslej žvela dni, podobne nekdanjim, le da najboljših ni bilo več tam. V njihovih željah in sanjah pa je žvela dalje kot najlepši dokaz tople človečnosti.

Pratolinjeva kronika je zmagala kroniko uradnih dogodkov, postala je kronika ljudi njihovih čustvovanj, revolte, postala je primer, kako lahko dogodki časa odmevajo

kar najbolj umetniško pričljivo, ko so hkrati in predvsem odmev človekovih iskanj, boja za resnico in za lepoto pritegneta čustva.

V prvotni »Mimervafilm« je poslej nastal film s istim naslovom, pod režisersko taktirko Carla Lizzanija, v naslednji igralski zasedbi: Marcello Mastroianni, Anna Maria Ferrero, Cosetta Greco, Antonella Lualdi, in akterji obronjeni vlog. Film je zmagal kroniko uradnih dogodkov in postal delo, ki je vredno velikega priznanja.

Ne le zato, ker je to film atmosfere, kakršno srečamo redko, temveč zato, ker taka atmosfera govori le zase, enkratno. Ulica in njeni ljudje so zrastle s časom in njegovimi boji kot raste crescendo dozorevanja in zrelosti, spoznanja in najbolj osebnih želja. Vsa čustva Lizzanija. Njegov stil je tokrat kar najboljši. Režija je kristalno izdelana, konsekvantna. Snemalčevi zorni koti so se zili s čustvovanji ljudi in slike, ki so polne resnične, tragične usakdanosti in tiste privedignjene lepote, kakršno daje življenju bogat in truhelj svet tako preprosti junakov. Igra je v celoti lepa, drobne vloge so izdelane natančno in tako dobro, da se skoraj ne ločijo od glavnih.

—mgh—

IVAN GROHAR V BEOGRADU

Po mesecu dni so v razstavnih dvoranah Narodnega muzeja v Beogradu zaključili razstavo del slovenskega impresionista Ivana Grohara. Po veliki razstavi sodobnega slovenskega slikarstva ta prireditev ni bila le dobrodošla izpopolnitev bogate razstavne sezone v Beogradu, temveč je obenem tudi z Groharjevimi deli predstavljala prikaz o začetku ter razvoju slovenskega in jugoslovanskega impresionizma.

Ceprav naša dežela takrat ni bila strnjena v eni državi, za njene umetnike niso obstajale meje, niso jih duhovno razdvajale. Že leta 1904 je tedanja Groharjeva razstava v Beogradu vzbudila vso pozornost in nudila možnosti za osebnostne prijateljske stike. Brez nerazumevanja, ki ga je Grohar nosil kot človek in kot umetnik, ni spremenilo njegove poti. Zato je bila razstava tem bolj pomembna, saj so jo z nedeljimi simpatijami sprejeli kritiki in gledalci.

Direktor Narodnega muzeja v Beogradu akademik Veljko Petrović je poudaril, da se je v obiskovalcih razstave neprestano združeval estetski užitek s sočutjem in spoštovanjem. »Grohar je bil med nami več kot gost,« je dejal. »Poznal smo njegovo tragično usodo, pa so ljudje prihajali občudovat njegova dela in mu obenem izkazovat posmrtno spoštovanje.«

Za nekateri — je nadaljeval direktor Petrović — je v srečanjih z umetnostjo značilno, da primerjajo, da razlagajo in osvetlijo bistvo umetniškega dela z vzporedjanjem drugim sorodnim umetninam. Zato je bilo zelo dobro, da smo odprli Groharjevo razstavo po razstavi del Save Sumanovića, pa so obiskovalci primerjajoč in spominjajoč se občudovali slovensko in maščo istega umetniškega kriterija in izpovedne moči.

Razstava Ivana Grohara predstavlja prvo prireditev v vrsti razstav slovenskih impresionistov, ki jih pripravila Moderna galerija v Ljubljani. Groharju bodo sledili Jakopič, Jama in Sternem. Utemeljitev tega vrstnega reda je po besedah dr. Franca Steleta, delno v dejstvu, da je zgodnja Groharjeva smrt naprej zaključila njegovo delo in da zaradi tega na umetniko lahko gledamo iz časovne perspektive, dovolj oddaljene za zgodovinsko oceno.

Ta namen je bil uresničen v razstavi sami. Obsegala je več kot 35 platen iz poslednjega, najplodnejšega umetniškega ustvarjalnega obdobja. Od del iz leta 1901 preko čudovitih pesniških in vse do nedokončanega »Pastirja« iz leta 1910, s »Sejalcem« v središču, je razstava podala jasno sliko impresionističnega in Groharjevega ustvarjanja R. R.

Nagrajenka Emilija Malenškova je učiteljica. Njeni »Drobel benečanskega zrcala« so svojsko pripovedovan potopis

Imenitno je, poslušati jih: revija »Mlada pota« jim je pravkar podelila nagrade. Za prozo, pesmi, za potopis.

Mladost, ki jo živijo, je drugačna od naše mladosti: niso se bili v gozdovih, ne poznajo taborišč. Toda zrastle so

na mestnem robu, kjer so streljali talce, ko so bili otroci, živeli otroštvo na neopelšanem Bledu. Če piše Elza Budau (Stefka Dolenčeva) o »Diagramu neke ljubezni« danes, v njeni sredini, piše brez predsodkov, napiše nekaj resnice o današnjem mlademu svetu. Nobenega neogibnega poudarka odvratnosti ne cinizma do življenja ni v njeni moderni črtici. Ne mondenosti. Njena junakinja noče preko človeškega v sebi in se nikoli ne znebi odgovornosti svoje osebnosti do sebe same. Elzin tekst je še droben tekst. In vendar obet.

Ko smo že pri njej: rekli smo ji, naj pusti besedam, da stečejo. Da se izgovorijo v tih, majhni sobici redakcije »Mladih potov«, kamor je prvič prišla kot vprašaneec. Zmotila jo je taka radodarnost, skoraj si je želela oopornih izhodišč. V njej je kajpak vse tisto, kar je v ljudeh, ki jih tako radi kratko imenujemo mlade in srečne ljudi. Pravo razkošje želja in hkrati nobene druge želje razen te: da bi kdaj napisala kaj, kar ne bo le »Diagram neke ljubezni«, nagrajena črtica. In še kaj:

»Hodim v tretji razred gimnazije, v nekdanjo sedmo. Naj se pohvalim, da rišem (zase), berem največkrat Cankarjeve črtice iz otroških let, pa predvojnega Kranjca, pa od tistih piscev, ki strašijo gimnazijce vsega sveta, Remarqu, Broomfielda, Moravio, še koga, recimo Zweiga. Toda preberem le knjigo v mesecu dni. Nagrajeno črtico sem napisala lani oktobra, pri šestnajstih letih, torej gotovo zato, ker sem bila prizadeta, kar se le da: prijateljice so mi govorile o stva-

O B E T I

reh, za katere vemo, da so zdaj problem mladih deklet, manjši, večji, edini in nobeni problemi mladih deklet moje starosti, ulice, šole. Se to: le zakaj nimamo fakultete za kuharsko umetnost. Sla bi tja, pa ne zaradi intervjuja ob prvi nagradi stvarci, ki ni nič.

Marjan Erbežnik je v pesmi »Oblaki so okamenela silhueta« srečno spojil čustvo in misel v enotno celoto

Sicer bom pa brččas študirala arhitekturo. S štirinajstimi leti sem dobila nagrado »Mladih potov«, lani tretjo, zdaj drugo. Kot vidite, se lahko zdi, da rinem »stirno navzgor«! Intervju nam je dopolnil Valentin Cundrič, ki mu letošnji februar prinaša enaindvajseto leto in je študent II. letnika slavistike. Začel je pisati pesmi že v tretjem razredu osnovne šole: za stencas, o blejskem gradu, o rožah. V osmi gimnaziji je začel sodelovati v »Mladih potih«. Potem je bil leto dni v službi na pošti in ni mu žal. »Zbližal sem se z ljudmi, bral preje nedosegljive revije, knjige. Spoznal sem Spance. Se zdaj se mi zde v svoji poeziji neprekosljivi, saj so prežarili misterij človekovega notranjega sveta z izklesanim izrazom, ustvarili v pesmih lirčne čudeže. Rad imam Leopardija, Lermontova, imen je preveč, da bi jih pridažal. To menim: pesnik more nekaj povedati. Če je veljalo za klasični pojem, da je on tisti, ki po svoje gradi svet, se mi zdaj zdaj kot človek, ki mora svet obnavljati: vse tisto, kar je v ljudeh lepega. Rad bi dal svojim ljudem s pesmimi nekaj elementarnega, nekaj, kar bi začutil kot čisto svoje. Pravijo, da je v mojih pesmih precej mračnosti (ali ni opravičljivejša od pesimizma?). Kar ne povem v pesmih, skušam razdati drugam. Pišem slušne igre. Jezik

Drugo nagrado revije »Mlada pota« za prozna dela je dobila komaj sedemnajstletna Elza Budau (Stefka Dolenčeva) iz Ljubljane

je umetnina. Rad bi spoznal besede, kakor jih razume inteligent, kakor jih razume preprost človek. Kar sem pisal o pticah v »Mrtvem jutru«, to lahko razumejo le taki, ki vedo kaj več o njih, o pticah, kot malomeščani.«

Emilija Malenšek, pisateljica hčerka, je napisala potopis »Drobel benečanskega zrcala«. Potopis veliko pove; in še ves čas čutim, da ga pripoveduje nekdo, ki preteklost in sedanost mesta na koleh skozi in skozi svojski in sveže popiše in razloži. Ima stališče, jasno in zrastle iz znanja pa iz odnosa do stvari. Preprosta, vneto razmišljujoča Malenškova je kratkobesedno zavrnila našo željo po razgovoru: »Kaj počnete iz nas, čemu ta hrup? To je odveč. — Gledam mamco: kakšen strahoten trud je ustvarjalnost. Kar težko je slediti od blizu rojstvu in oživljenju literarnega dela. No, sama bom šele dopolnila devetnajst let. Ho dim v četrti letnik učiteljice Rada bi še študirala umetnostno zgodovino. T je moja pot. Kaj naj še rečem? Da vedno znova čtam Lorco in Tolstojia? To ste želeli?«

Marjan Erbežnik si s Cundričem in Miroslavom Košuto deli prvo drugo in tretjo nagrado za liriko. »Oblaki so okamenela silhueta« je naslov njegove nagrajene pesmi. Pesem je miselno poglobljena in doživeta kot intimna bolečina in izpoved. Formalno je zaračunana trdno in originalno.

Končal je: »Imel bom štiriindvajset let. Torej nisem več najmlajši. Zrasel sem ob robu pokopališča, ob gramozni jami, na bloku. Prvi stiki z življenjem so stiki z vojno, so srečanje s talci tik pred smrt-

Valentin Cundrič je v nagradni pesmi »Mrtvo jutro« upodobil doživljaje iz izvirnimi in barvitimi metaforami

jo. Tako je bilo od mojega šestega do devetega leta. Prišla je še bolezen, premagal sem jo menda zaradi vsega, kar sem vedel in kakor bom vedno mislil (in pisal) o življenju: vse, kar velja, je to življenje. Zato zame življenje nikoli ne more biti nič drugega kot sama veljava, tičje razdana in tako kratka.«

Nočem jim biti krivična. Nočem več pisati o njih. Nisem jih vpraševala ker bi hotela nove junake in njihov poraz. Imajo svojo pot, kakršnokoli. —mgh—

TRBOVLJE ZA 40-LETNICO ZKJ

Vrsta proslav in prireditiv

Odbor za proslavo 40-letnice ZKJ pri občinskem komiteju ZKS v Trbovljah je skupaj z odbori v podjetjih, društvenih organizacijah in društvih že izdelal program proslav v letošnjem jubilejnem letu Partije. Izmed številnih večjih in manjših prireditiv, ki se bodo zvrstili skozi vse leto, naj omenim samo nekatere najvažnejše. Osrednja proslava, na katero se trbovliške »Svobode« in ostala društva že pridelajo, bo 25. in 26. aprila. Mimo te prireditve v Delav-

skem domu pa bodo aprila manjše svečanosti tudi v posameznih rajonih, kot na primer v Zg. Trbovljah, Zasavju in drugje. Dobrovska »Svoboda« namerava organizirati v počastitev 40-letnice ZKJ prvomajsko revljo pisane društvene dejavnosti. Ob tej priložnosti bodo odkrili spominsko ploščo na hiši, v kateri je delal in živel padli narodni heroj Lojze Hohl. Razen občinskega praznika 1. junija, ko se bodo delovni ljudje spominjali zmage rudarjev

nad Orjuno leta 1924, bo velik dogodek za Trbovlje množično zborovanje 3. julija, to je na dan rudarjev. Zborovanju na Trgu revolucije, ki se ga bodo udeležili delovni ljudje iz vseh treh zasavskih revirjev, bodo brččas prisostvovali tudi vidni politični predstavniki. Do takrat bo sedanji trg dobil popolnoma novo podobo, ker bo mnogo širši in brez starih poslopj, ki sedaj še zakrivajo pogled na novi, zares lepi poslopji banke in pošte.

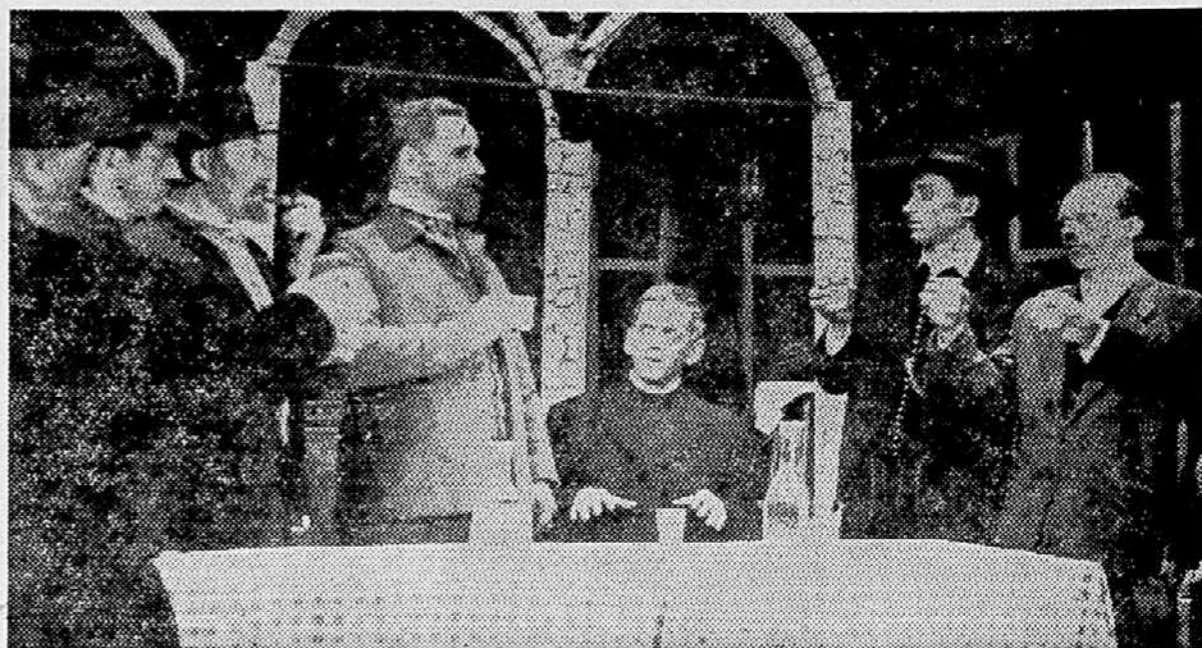
Tretja večja osrednja prireditev bo 18. novembra na planoti nad Dobovcem, kjer je bilo leta 1935 širše posvetovanje SKOJ pod vodstvom tovaršice Lidije Sentjurc. Na mestu, kjer je bil omenjeni zgodovinski dogodek, stoji koča, na njej pa je vzidana spominska plošča. — Zborovanje bo tudi 6. septembra na Mrzlici, in sicer posvečeno navadni mladini vsega sveta. Dva dvajsetega julija, na dan borca, pa bo pohod na Vrhe, kjer je bilo leta 1941 rojstvo Prve revirske čete.

Novo mesto

Pri splošnem gradbenem podjetju »Pionir« v Novem mestu bodo zinsko čas dobro izkoristili za izobraževanje. — Ze ves mesec se vrste pri podjetju razni tečajji in seminarji za pridobivanje strokovnega in splošnega znanja.

Tako so organizirali več tečajev za tehnike, strojnike in šefe gradilišč ter več tečajev za sidlaščnike. Učna snov obsega strokovno izpopolnjevanje, predvsem praktično, dalje seznanjanje z zakonom o delovnih razmerjih, higiensko-tehnično zaščito, prvo pomoč ob neozgodni in drugo. Po končanih tečajih na sedežu podjetja, bodo imeli tečajji na gradiliščih. Hkrati se pri podjetju pripravljajo na izdelavo tarifnega pravilnika, ki ga bodo sestavili na osnovi analitike ocene delovnih mest in drugih osnov, ki jih sedaj zbirajo.

Podobnih slovesnosti bo vse leto še več, vendar vseh ni mogoče naštet. Povrh tega bodo

Zadnje čase je dramski odsek »Svobode« Domžale spet pripravil eno svojih uspešnih predstav. Na deskah amaterskega odra je zaživel Cankarjev »Kralj na Betajnovi«. Predstave so stekle v nabitih polni dvorani. Domžalčani pripravljajo še premiero »Dnevnik Ane Frank«, na splošno željo svojih gledalcev. — Na sliki: prizor iz »Kralja na Betajnovi«. Delo je režiral Frano Lazar, v glavni vlogi (Kantorja) pa je nastopilov. Redenski.

ZASLUŽNIM SO DALI PRIZNANJE

Na nedavnem občnem zboru kulturno - prosvetnega društva »Jože Papler« v Besnici, ki je bil dokaj dobro obiskani, je bilo iz poročil moč ugotoviti, da je bilo društvo v minulem obdobju dokaj delavno. Zlasti velja to za dramsko sekcijo, ki je pripravila tri premiere. Mimo tega je pripravilo društvo tudi vrsto proslav ob raznih praznikih.

Razprava je bila na zboru precej razgibana in je dala pomembne napotke za delo v prihodnje in za razvoj samega društva. Tako so sklenili poživiti delo pevskega zbora, ki je pridobil že 23 mladincev in mladink. Lep kulturni program bo društvo pripravilo ob krajevnem prazniku, ki ga bodo letos v Besnici prvič slavili v spomin na 15. obletnico požiga vasi Ja-

mnik. Društvo bo sodelovalo tudi pri graditvi športnega igrišča, najvažnejši sklep zbora pa je nedvomno ta, da bodo začeli graditi novo prosvetno dvorano, čim bo za to ugodno vreme. Dvorana bo sodobna in dovolj velika za tamkajšnje razmere. Ob koncu so podelili Hildi Rakovec diplomu za njeno 35-letno aktivno sodelovanje v društvu, Ivanu Erdenu in Francu Kozjeku pa pismeni priznanja za njuno dolgoletno in požrtvovalno delo v društvu. Na dramskem področju je društvo že letos precej storilo, saj je pripravilo dramski tečaj za mladino, po končanem tečaju pa so uprizarili Finžgarjevo »Razvalno življenje«. Prireditve je vsekoli dobro uspele. Sedaj že pripravljajo premiero drame v štirih dejanjih »Vida Staša«.

Podobnih slovesnosti bo vse leto še več, vendar vseh ni mogoče naštet. Povrh tega bodo

JUBILEJ »PARTIZANA« V CERKNICI

V soboto je bila prva seja sveta šolskih delavnic Srednje tehnične šole v Ljubljani, ki ga sestavljajo dijaki te šole in ki bo zavezala podobno mesto v šolskih delavnicah, kot ga zavezmajo delavski sveti v podjetjih. Šolska reforma bo uredila pravno podlago teh svetov. Za sedaj bo aktiven posvetovalni organ pri upravi šolskih delavnic. Bosta odslej sodelovala še dva ali trije člani sveta. Ta svet si bo moral na svoji začetni poti nabrati čimveč izkušenj, ki bodo služile pri pravni ureditvi teh svetov. Glavna naloga sveta ni v upravljanju z materialnimi sredstvi, ampak vzgoja zrelih tehnikov, ki bodo lahko v industriji takoj aktivno sodelovali v družbenem upravljanju

Na letnem občnem zboru TVD »Partizan« v Cerknici so pregledali delo društva v lanskem letu in sprejeli načrt za delo v prihodnje. Šestnajst članov tega društva redno obiskuje tečaj za

vađitelje, čim pa bo zapadlo dovolj snega, bodo priredili tudi smučarski tečaj na Slivnici. Društvo še vedno primanjkuje športni rekviziti, ki si jih bodo po možnosti oskrbeli že letos. Za poživitev telesne vzgoje je dobilo društvo več sredstev od gospodarskih organizacij, zlasti od trgovske podjetja »Škocjan« iz Rakeka.

Ker praznuje društvo letos 50-letnico obstoja, bo priredilo več letovadnih akademij v Cerknici, Novi vasi, Begunjah, Grahovem in na Rakeku. Akademije bodo prirejale tudi v počastitev 40-letnice ZKJ in SKOJ ter ob večjih državnih praznikih. Člani društva si bodo s prostovoljnimi delom sami uredili letovadnico ter igrišča za tenis in košarko. Poleti pa bo društvo priredilo tudi razstvenje.

M. D.

Od blizu in daleč

Kranj

Te dni je bila v Kranju seja pripravljalnega odbora za izvedbo V. mladinskega festivala »Bratstva in enotnosti«, ki bo letos v Kranju. Na seji so razpravljali o samem festivalu, ki naj bi bil od 21. do 25. maja. Dokončno so sprejeli tudi program. Festivala se bo udeležila mladina desetih mest Jugoslavije in sicer Reke, Niša, Slavonškega Broda, Bosanskega Samca, Subotice, Titograda, Skoplja, Karlovca, Osijeka in Kranja. V času festivala nameravajo poleg kulturnih in športnih prireditiv organizirati tudi številne izlete po Gorenjski in izdati poseben časopis, ki bo objavljal članke o življenju in delu mladine.

Kamnik

Na plenumu okrajnega komiteja Ljudske mladine Slovenije v Kranju so razpravljali predvsem o ideološki vzgoji mladine. O delu v posameznih občinah so poročali zastopniki občinskih mladinskih komitejev. Iz teh poročil smo zvedeli, da je bilo ideolo-

Vrhnika

Pionirji na Vrhniki se že precej časa pripravljajo na proslavo 40-letnice ZKJ. Pionirski ogled »Janez Mrak« je sprejel poseben tekmovalni načrt, ki obsega osemnajst točk. Med drugim so sklenili, da bodo obiskali bivše borce in kraje, kjer so se borili njihovi očeti in bratje. To delo pionirjev zvesto spremlja učiteljski zbor I. osnovne šole »Janez Mrak« na Vrhniki. Pionirji se pridno vadijo tudi v športnih igrah in že komaj čakajo začetka tekmovanja. Ob koncu šolskega leta bodo pokazali svoje uspehe z nastopi, priredili pa bodo tudi razstavo. Mlademu partizanskemu kurirju »Janezu Mraku« pa bodo odkrili na šoli spominsko ploščo.

Dolenjske Toplice

Prostovoljno gasilsko društvo v Dolenjskih Toplicah je imelo pred kratkim redni letni občni zbor, na katerem so pregledali lanskoletno delo. Društvo ima dovolj opreme potrebuje je še avtomobil. Zaradi pomanjkanja podčastnikov bodo poslali dva mlajša člana v gasilsko šolo v Medvode.

Novice iz ptujske občine

V ptujski občini dela v zvezi s proslavami 40-letnice ZKJ več komisij, in sicer pri občinskem komiteju ZK, Odbor za proslavo, ki je izdelal okvirni program. Proslavljati bodo začeli v aprilu z akademijo, ob tednu mladosti pa bodo nastopila v Ptuju vsa telesnovzgojna društva iz občine. Delavsko-prosvetno društvo »Svoboda« bo priredilo v Ptuju kulturni festival, ki se ga bodo udeležile vse godbe in pevski zbori iz občine. Ob občinskem prazniku, 8. avgusta bo v Mostju, na kraju, kjer so padli borci Lachkove čete I. 1942 v spopadu s fašisti odkrili spomenika Lachkovi četi. Ob tej priložnosti bo v Mostju tudi velik množično zborovanje. Septembra pa bodo priredili v Ptuju kmetijsko razstavo in zborovanje kmetovalec. Interne proslave bodo priredila domala vsa večja podjetja v Ptuju ter tovarna glavnice in aluminija v Kidričevem.

V ptujski občini imajo enajst popolnih osemletk, devetnajst nepopolnih, dve vajejski šoli, glasbeno šolo, po-

možno šolo in tri vrtnice. Vse te ustanove imajo nad 650 oddelkov in nad 20.000 učencev. Najboljše prostore imajo sedaj učenci v Kidričevem, kjer so te dni izročili svojemu namenu novo šolsko poslopje.

Na občnem zboru gasilske čete v Zavobcih pri Ptuju so podelili štirinajstim dolgoletnim članom priznanja in gasilске značke. Sedem gasilcev je prejelo značke za 30-letno delo v društvu, štirje člani za 20-letno delo in trije za 10-letno. Ta gasilska četa se je izkazala s preventivno službo, saj na njenem področju skoraj ni požarov.

Poleg sobodne kuhinje, točilnice in večje gostinske sobe je uredilo v Ptujskem gradu podbo »Slovenske gorice« tudi lovsko sobo in jo lepo opremilo. Letos namerava podjetje urediti še preostale prostore spodnje grajske stavbe s štirinoglatim stolpom, kjer naj bi bile v prvem nadstropju sobe za tuje, spodaj pa še ena gostinska soba.

Že kmalu več apna

Rekonstrukcija Industrije apna v Solkanu bo kmalu končana

Delavci Industrije apna v Solkanu morajo pripraviti vsak dan po 70 vagončkov kamena. Če pa je slabo vreme, ki onemogoča delo v kamnolomu, je obrat v zadregi zaradi surovin. Da bi to pomanjkljivost odpravili, je začelo podjetje graditi večji silos iz betona za sortiran apnenec za peči, kar naj bi bila nekaka rezerva. Mimo tega bo nekako do konca marca končana tudi rekonstrukcija zadnje, to je četrte peči. Takrat bodo lahko izdelali na dan 85 ton apna, istočasno pa bodo seveda potrebovali tudi več surovin. Obrat je že tri leta v rekonstrukciji in z dograditvijo omenjenega silosa bo letos letos končana. Ko bodo obratovali vse tri peči se bo dnevna proizvodnja žganega apna povečala za 30 ton.

Podjetje izdeluje v posebnem obratu tudi hidrirano apno, ki ga pošilja svojim odjemalcem v papirnatih vrečah. To apno uporabljajo predvsem za fine zunanje omeste zgradb. Tudi v tem obratu nameravajo poskrbeti za razne izboljšave in napeljati industrijski tir.

Tržni pregled

Sindikatom večjo vlogo

S konference Občinskega sindikalnega sveta v Trebnjem

Nasproti za mizo se je vsedla mlajša tovarišica, očividno delavka in takoj pričela pogovor z znanco: »Grem na konferenco obč. sindikalnega sveta. Saj je škoda časa, pa moram, ker sem bila izvoljena za delegata. Od sindikata pa res nimamo nič drugega, kot da plačujemo članarino.«

Tudi v poročilu predsednika občinskega sindikalnega sveta Trebnja na konferenci, ki je bila te dni, je bilo med drugim omenjeno, da se člani sprašujejo, kaj imajo od sindikata. Iz poročila, kot tudi iz razprave po poročilu pa je bilo prav tako razvidno, da imajo sindikat tudi v trebanjski občini več kot dovolj dela in nalog. V kolikor tega člani do sedaj niso vedeli, je bila to krivda vodstev sindikalnih podružnic, ki svojega članstva niso seznanila niti s splošnimi pravicami in dolžnostmi.

Prelesje se trenja v kolektivno večjeje že več let. Prav gotovo ni za to kriva le ena oseba. Pri razčiščevanju odnosov v tem podjetju bi morala sindikalna podružnica odločneje nastopiti. Res je tudi, da občinski zbor proizvajalcev do sedaj ni storil vsega, kar bi bilo potrebno za večje uveljavljanje delavskega samoupravljanja, odpravljanje pomanjkljivosti ter utrditve in razvoj podjetja.

Velika udeležba na konferenci in razprava sta pokazali, da vseh 78 delegatov ni prišlo na konferenco samo zato, ker so bili izvoljeni za delegate, pač pa predvsem zato, ker želijo in čutijo potrebo, da bi imel sindikat v občini večjo vlogo, kot jo je imel dosedaj. Razveseljiva je želja članov po splošnem in strokovnem izobraževanju, ki so jo izrazili mnogi člani. Ti se žele podrobno seznaniti tudi z občinskimi družbenim planom. Kot neposredne naloge sindikata v občini so na konferenci

podčrtali prizadevanje za odpravo urne plače. S tem bi v znatni meri tudi zmanjšali šušmarstvo. Ustanovljenje in razvoj obrtnih podjetij in pomoči komuni pri reševanju številnih komunalnih vprašanj uvršča sindikat prav tako med svoje glavne naloge. Med te prav tako spadajo sodelovanje pri sestavi tarifnih pravilnikov, pri oceni delovnih mest in boj za utrjevanje delavskega samoupravljanja.

Posebej so na konferenci obravnavali remontna podjetja. Nobeno izmed treh takih podjetij ni sposobno prevzeti nove gradnje, ker nima dovolj potrebnih osnovnih in obratnih sredstev. To so bolj uslužnostna podjetja. Zato bi kazalo iz vseh treh ustanoviti manjše gradbeno podjetje. Na konferenci so tudi ponovno načeli vprašanje popoldanske železniške zveze Trebnjega z mirnensko dolino. Ta je sedaj po združitvi občin še bolj potrebna.

PROMETNE NESREČE

Vinjeni pokleni voznik F. D. je dovolil prav tako vinjenemu S. G., da je sedel za krmilo, tovarniška in odpeljal po cesti iz Pristave proti Crni. V kabini sta bila tudi dva sopotnika. V bližini Pristave je vinjenj S. G. zapeljal čisto na rob ceste. Takrat je prijel za volan se voznik F. D. in pomagal obratiti krmilo S. G., ki ni imel vozniškega dovoljenja, niti izpita. Tedaj pa se je tovarniška prevrnil v Mežo. Oba sopotnika sta bila pri nesreči takoj mrtva. F. D. in S. G. pa sta ostala nepoškodovana.

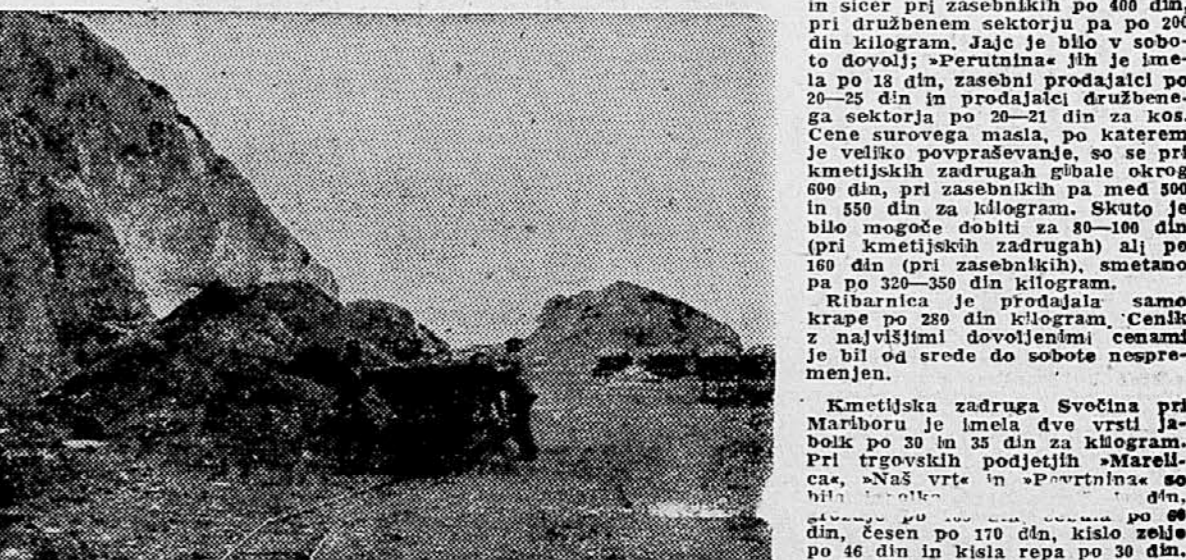
Po cesti iz Krškega proti Brezicam se je peljal z motornim kolesom L. V. Med vožnjo se je srečal v ovinku v vprežnim vozom. Tako motorist, kot voznik z vprego sta vozila nepazljivo, zato je prišlo do trčenja. Motorist je obežal na cesti s hudimi poškodbami in voznik vprege mu ni nudi pomoči. Odpeljal je kar naprej. Za takšno ravnanje bi bilo treba voznika vprege, ko mu pridejo na sled, primerno kaznovati.

Na avtobusnem postajališču v Valmarinu pri Kopru je pokleni voznik F. P. ustavil avtobus, da bi lahko vstopil potnik. Tedaj se je pripeljal za njim z osebnim avtomobilom E. B. in se začel v avtobus, čeprav je imel za prehitenev prosto vso levo stran ceste. Pri nesreči je utrpel E. B. lažje poškodbe, na vozilih pa je za okrog 350.000 dinarjev škoda.

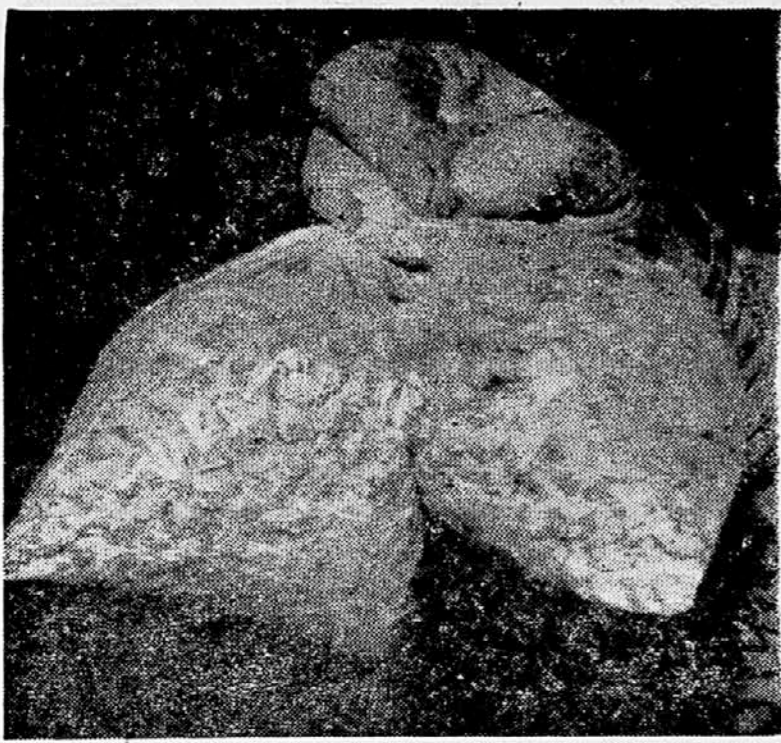
Z motornim kolesom, na katerem je imel sopotnika Z. V., se je peljal skozi Portočje v kopr-

skem okraju E. V. Ker je tudi v ovinku vozil s preveliko hitrostjo, je izgubil oblast nad vozilom in padel. Sopotnica se je smrtno onesrečila. E. V. pa je dobil le lažje poškodbe.

Po cesti iz Krškega proti Brezicam se je peljal z motornim kolesom L. V. Med vožnjo se je srečal v ovinku v vprežnim vozom. Tako motorist, kot voznik z vprego sta vozila nepazljivo, zato je prišlo do trčenja. Motorist je obežal na cesti s hudimi poškodbami in voznik vprege mu ni nudi pomoči. Odpeljal je kar naprej. Za takšno ravnanje bi bilo treba voznika vprege, ko mu pridejo na sled, primerno kaznovati.

Pri delu v kamnolomu

Zmrznjen grah v polivinilnih vrečkah lahko kupimo za 100 din v vsaki zelenjadni trgovini

ZMRZNJENA ZELENJAVA

Pozimi, ko nam primanjkuje sveže zelenjave, se vsaka gospodinja razveseli, ko zagleda na stojnici ali v zelenjavnih trgovini svež zmrznjen grah ali pa zmrznjen fižol v stročju.

Zmrzovanje zelenjave je najboljši način konserviranja zelenjave; biološka vrednost take zelenjave je v primerjavi s svežo zelenjavo le malo manjša. Zmrznjena zelenjava skladiščena pri temperaturah okrog -20°C, četudi več mesecev. Pri večmesečnem skladiščanju pri temperaturah okrog -5°C pa seveda nastopijo že izgube vitamina C tudi do 25 odstotkov. Trgovska mreža in gospodinja, ki nimajo te možnosti, pa si seveda ne smejo delati prevelikih zalog in si sproti nabavljati tako blago iz hladilnice.

Kako kuhamo zmrznjeno zelenjavo? Način kuhanja so odvisni od vrste zelenjave, od velikosti in teže posameznih zmrznjenih kosov ali izvornih omotov in seveda od tehnološkega procesa zmrzovanja.

Zmrznjen grah in fižol, ki ju pri nas dobimo v prodaji, kuhamo navadno takoli, ne da bi ju poprej odtalili; zlasti ne odtaljujemo v mrzli vodi, ki jo potem zavremo. Voda izlužuje vitamine in mineralne snovi. Za spinačo in listnato zelenjavo pa je priporočljivo, da jo predhodno na zraku odtalimo pri sobni temperaturi, da se listi med seboj odločijo; taka zelenjava je namreč navadno zmrznjena v blokhi. To je potrebno, ker bi sicer bili pri kuhanju takega bloka zunanji deli že razkuhani, notranji pa bi ostali še mrzli.

Pri kuhanju zmrznjene zelenjave je treba upoštevati naslednja pravila: Prvo je zimo enostavno; uporabljaj čim manj vode. Če kuhana zelenjava sme imeti le toliko vode, da jo skupno z njo serviramo. Približno polovica vitamina C in B in veliko mineralnih snovi preide pri kuhanju v vodo, to je veliko več kot pri kuhanju sveže zelenjave. Tudi zmrznjena zelenjava je namreč precej raztrgano in spremenjeno v tem smislu, da v večji meri propušta pri kuhanju sok in v njem raztopljene snovi.

Čas kuhanja zmrznjene zelenjave je približno polovico krajši od kuhanja sveže zelenjave. Na to mora gospodinja skrbno paziti, sicer se ji bo zelenjava razkuhala, izgubila bo C vitamin ter postala manj okusna. Tretje važno pravilo pa pravi, da je treba kuhano zelenjavo takoj servirati. Pogrevanje take hrane ali pa celo daljše shranjevanje v topli pečici je popolnoma neustrezno in neprimerno, saj se pri tem zelo poslabšata vonj in okus in biološka vrednost vsakega živila, v prvi vrsti pa še zmrznjene zelenjave.

Zmrznjeno zelenjavo, ki jo hočemo uživati v svežem stanju, kot na primer kumarice, pa na hitro odtalimo (v tem primeru najhitreje, če jih položimo v mrzlo vodo), operemo in pripravimo kot sveže.

Osnovna zahteva za zmrznjeno zelenjavo in ostala zmrznjena živila je, da ostanejo zmrznjena vse do trenutka, ko jih uporabimo v kuhinji.

Ze odtaljena živila ne smejo čakati daljši čas ali pa biti vskladiščena pri navadni temperaturi, ker se zaradi zmanjšane odpornosti začno takoj kvariti.

»ELEKTRICNI GOSPODINJSKI APARATI«

je naslov brošure, ki je te dni izšla v založbi revije za populjno tehniko »Življenje in tehnika«, sestavlja pa jo je inž. Franc Špiler. Brošura nas seznanja s številnimi električnimi pripomočki, ki so danes že skoraj numost v vsakem gospodinjstvu, posebno tam, kjer je žena dvojno zaposlena — doma kot gospodinja in v službi. Opisuje likalnika, električnega štedilnika, grelcev za vodo, mešalnikov, hladilnikov in drugih aparatov spremljajo živobarvne slike teh aparatov, skoda le, da ni omenjena brošura obsežnejša in da bi vsebovala še bolj natančna navodila tudi glede nege, čiščenja in ohranjanja teh aparatov, saj je pogosto prav od tega odvisna njihova življenjska doba. Prav bi bilo, da bi te brošuri sledila druga, manj reklamna in še bolj nazorno opremljena.

»SODOBNO GOSPODINJSTVO«

Pravkar je izšla prva letna številka »Sodobnega gospodinjstva«. Prinaša zanimiv uvodnik o ženskih gospodinskih poletjih, ki so se zunaj že uveljavili, pri nas pa jih šele uvajamo. Uvodniku sledi članek o delu prvega obrata za družbeno prehrano v Ljubljani, ki so ga ustanovili v bežigradski občini. Pod naslovom »Vaša delovna plošče, vzemite za pravilne višine likalnih miz«, Kmečke gospodinjke bodo rade prebrale članek o uporabi elektrike v kmečkih gospodinjstvih, ki lahko v veliki meri razbremeni gospodinjke, ki skrajša delovnik in podaljša čas za počitek. Revija prinaša tudi zanimive rešitve delne stanovanjskega problema s predelnimi stenami. Članek o preprogeh svetuje, kako moramo čistiti preproge, da bodo dolgo lepe.

Na modnih straneh najdemo nekaj čednih modelov za otroška oblačila, ki so bili prikazani na otroški reviji v Ljubljani. Članek o indijski ali japonski gubi, ki je pri nas zelo razširjena »čudodelna zdravilo«, bo nadalje zanimal vsakega bralca.

Vodstvom internatov so namenjeni recepti za enodnevni jedilnik za 70 oseb, ki so pa preračunani tudi za petčlansko družino.

SPREMLJANJE MODNIH NOVOSTI

Pred vsakoletnim znanilom nove ženske mode se kot prvi glasnikičeča novega, pojavljajo posebnosti novih tkanin, barve, vzorci in včasih že namig novega kroja, ki se izraža v kakršni koli podrobnosti.

Ce pozorno sledimo razvoju visoke in vsakdanje mode pa opazimo, da vsakokratni uspešni novosti sledi mrtvo obdobje, ko si še tako iznajdljivi modni ustvarjalci ne morejo izmisliti ničesar zares novega. V tem času se namreč uresničujejo zamisli »revolucionarnega modnega leta« (takšno leto je bilo 1947, z dolgim široko krojenim krilom in oprtjem životkom), zato za kakšne velike modne spremembe ni pogojev, ker jih vsako leto enostavno ni mogoče uresničevati.

Pri pregledu modnih posebnosti pa opazimo, da v »mrtvem obdobju« uspevajo drobne posebnosti. Barva (črna barva je postala po objavi nove linije širokih dolgih kril, modna novost in posebnost), modni pribor (dežniki z dolgimi držaji, nove oblike pokrival), nova vrsta tkanin (nylon, mohair), vse to sestavlja pestrost novih ali prenovljenih oblek.

Ce ni uspela zamisel H linije, je precej tel pozneje uspel njen ekstremnejši model »vrečasti kroj«. Izgleda, da je bilo potrebno sedel v skrajnost, ki pa je bila zaradi nezahtevne kroja že kar v začetku obojsena na diktirano kratko življenjsko dobo. Ta »vrečasti« kroj bi lahko pomenil novo »revolucijo«, kakor v modi radi imenujejo uspeh novih krojnih zamisli. Vendar iz našega gledišča, kjer imajo šivilje vedno polne roke dela uspeh »vrečastega kroja ni tisto kar pome-

ni izven naših meja. Povprečne žene si, razen pri nas, če so le malo spretna, same krojijo obleke. Čim enostavnejši kroj pomeni za njih prihranek na času, trudu in količini blaga, s tem pa pomeni takšen kroj tudi velik prihranek denarja in s tem v zvezi seveda občuten padec prodaje konfekcijsko izdelanih oblek. Izven naših meja pa praktično obstajajo samo dva načina izdelave oblek, samoiniciativno ali pa konfekcijsko. Tistim, ki diktirajo modo, seveda nikakor ni vseeno, če prodajo malo svojih modelov ali pa jih prodajo zaradi kompliciranega kroja, dosti več. (Pozabljamo namreč ne smemo, da visoko modo ne diktirajo samo tisti, katerih imena beremo na vizitkah znanih modnih hiš.) Zaradi vseh teh dejstev je verjetno, da »vrečasti kroj« lansko leto ni pomenil »revolucije«, pač pa bodo ta naslov nadedi spremljali vrečastega kroja, uspehu kratkih kril. Naj bo kakorkoli že, kljub vsemu je lansko modno leto prineslo le nekaj novosti, vključno s sprostivijo že kar tradicionalnega kroja iz leta 1947. Dobili smo predvsem novo obliko kroja, ki oblikuje plašče. Nekdanjo ozko, tubasto obliko je zamenjala zopet široka, valovita oblika udobnih plaščev (ki pa seveda prav v zimskem času, niso najidealniji). Novi kroji plaščev, ki bodo prav gotovo vztrajali v tej smeri tudi po objavi spomladanskih modnih kolekcij, so prinesli spremembo, ki se je bo to tista, kateri je star plašč že odsušil, razveselila, ki pa ne pomeni prijetne novosti tistim, katerih plašči so še skoraj novi in obenem ozki.

Ce bo v letošnjih spomladanskih visokomodnih kolekcijah poleg reklamnega hrupa še kaj novega, potem se bo v naši običajni modi najbrž predvsem uveljavila nova modna barva. Dosedanje ubite barvne tone (olivnozeleni, in sarni za nekatere primerna živahna kraljevsko modra) oravijo, da izpodriva prijetni

odtenek svetlo, zelenorumenene barve. Rumeni odtenki bodo verjetno tako kot pred devetimi leti temne barve, med katerimi je prevladovala črna, zagospodovali modnemu svetu. In kljub nepomembnim spremembam v kroju bomo morali priznati, da nam je tudi letošnja spomladanska kolekcija, ki jo od daleč spremljamo preko fotografij, revij in časopisja, prinesla novost. Najbrž bomo kar vse vesele gospodinjstvom te nove prijetne svetle barve, ki je ne spremlja toliko elegantnosti kot pa prilagoditev vsem barvam polti, las in postave. Me pa želimo biti predvsem prijetne, pa čeprav smo nekoliko manj hladno elegantne.

D. P.

Kuharicam dober nasvet

Ce še tako preračunamo količino jedi, ki jo potrebujemo za obed za našo družino, se le večkrat primeri, da nam ostane nekaj te ali one jedi. Na tek družinskih članov vpliva vedno več činiteljev, kakor dobra in slaba volja, zdravstveno stanje in podobno. Zato mora gospodinja z ostanki vedno računati, »ač pa mora znati take ostanke s pridom uporabiti, ki pa seveda ne smejo škodovati zdravju. Za večerjo takih ostankov ne moremo porabiti v isti obliki, ker jih je premalo, pa najbrž bi se tudi družinski člani uprli, saj je ravno sprememba jedilnika tista, ki že sama po sebi vzbuja tek, zato moramo skrbeti vedno za spremembo.

Najvažnejše pri tem je, da ostanke damo takoli na hladno in jih ne pustimo ure in ure pariti ali pogrevati na štedilniku ali v pečici. Jed bi se, pokvarila, izgubila na okusu in hranljivosti in bila bi tudi zdravju škodljiva. V aluminijastih loncih ne puščajmo nobenih kislih jedi. Najbolje je, če predenemo jedi v por-

celanaste skledke ali emajlirane lonce. Hranimo pa jih do uporabe pokrite na hladnem prostoru in šele tik pred uporabo jih dobro prepražimo ali prevremo.

In kako lahko porabimo razne ostanke. Iz ostankov spinače pripravimo nađev za palačinke. Iz goste spinačne prikuhe lahko pripravimo rezančeno testo iz moke, ki mu namesto vode dodamo spinačo, jajce in sol. Razvaljamo in zrežemo na rezance, katere malo posušimo in skuhamo. Postrežemo jih z jabolčnim ali krompirjevim hrenom.

Riž porabimo kot dodatek k zelenjavni juham, ali pa ga pretlačimo, dodamo malo moke, jajce, sol in napravimo zrezke pečene ali ocvrte ter jih postrežemo s solato, dušeno zelenjavo ali pa k mesni omaki. Lahko pa takim riževim zrezkom po okusu dodamo malo na kocke zrezane in ocvrte slanice ali šunkke. Iz ostankov mlečnega riža, pa lahko z dodatkom jajca, zribnih limonovih in pomarančnih olupkov napravimo okusne

sladke riževe zrezke, ki jih postrežemo s kompotom.

Iz ostankov rezancev in z dodatkom pretlačene sirčke, zrezanih orehov, sladkorja, jajc in dišav napravimo okusen narastek.

Ostanke krompirja porabimo za vse vrste krompirjevega testa, za pečivo iz krhkega krompirjevega testa, šunkine rogljičke in podobno. Pripravimo tudi krompirjeve zrezke tako, da krompirjevu testu dodamo malo oprazne čebule, sesekljane zelene petušilja, česna, majarona, popra in ocvrte na kocke zrezane slanice ali klobase, salame in podobno.

Iz ostankov dušene zelenjave lahko pripravimo zelenjavne juhe, ki jih zmočimo še z raztepenim jajcem in dodamo oprazne kruhove kocke. Tudi iz ostankov zelenjave lahko z dodatkom krompirja ali moke in primernih dišav napravimo pečene zrezke.

Kaj vse lahko napravimo iz ostankov mesa pa drugič. Nikdar pa ne uporabljamo ostankov gobovih jedi, ker bi bile zdravju škodljive.

Ostanke pečenih rib pa porabimo tako, da pripravimo marinado, s katero jih oblijemo in postrežemo za večerjo.

Tudi za ostanke je potrebno, da ima gospodinja nekoliko fantazije in si bo marsikateri dinar prihranila, če ne bo vsega zametavala.

UPORABLJAJTE »SOLEO KREMO« OB VSAKI VRE-MENSKI PRILIKI

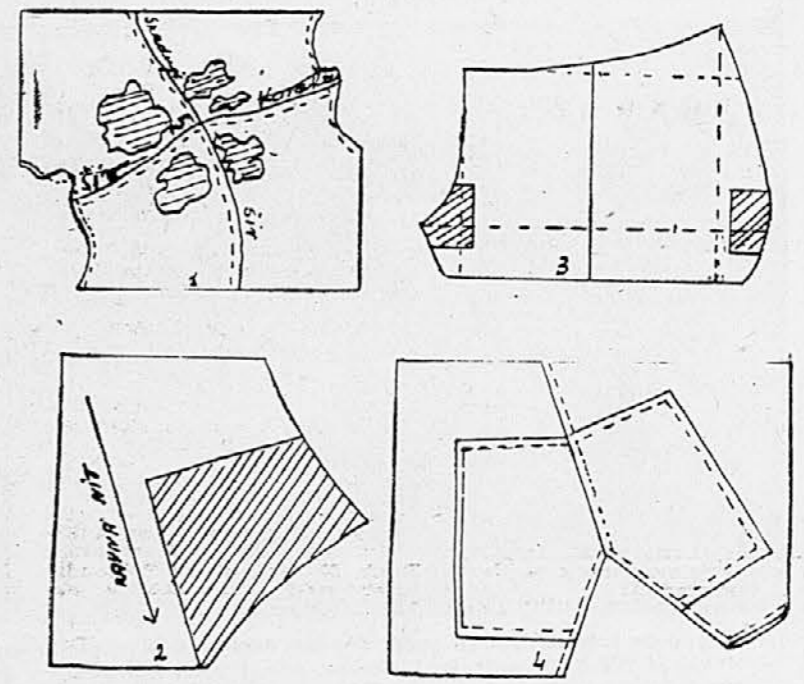
Še beseda o krpanju

To je delo, ki ga odlagamo z dneva v dan, iz tedna v teden, če nas le potrebe ne prisilijo, da nazadnje le za silo na hitro zvečemo skupaj. Ne zamerite drage bralke, če rečem, zvečemo skupaj. V mnogih primerih je tako. Le priznajmo, da si za krpanje težko vzamemo čas. Morda je temu vzrok neki odpor do tega, morda pa tudi neznanje, kako se pripraviti k delu.

Kot vsaka stvar, tudi krpanje zahteva določeno spret-

všite, šivamo hlačnice skupaj s šivom v koraku, nato pa napravimo še srednji šiv. Podobno kot hlače v koraku, krpamo tudi srajce, bluze in pižame pod pazduho. Pri vsem tem pa je važno, da ne uporabljamo za krpanje novega blaga, ampak že nekoliko spranega, ker se sicer strga ob šivih.

Ko govorim o krpanju, naj omenim še rjuhe. Oni dan mi je znanaka povedala, da je kupila 2 metra blaga za krpanje rjuh. Dejala je, da bo vsila

po sredini novo krpo. Bila je nemalo začudena, ko sem ji dejala, da iz te moke ne bo kaj prida kruh.

Zakaj ne? Odgovor je zelo enostaven. Staro izrabljeno blago in novo čvrsto blago ne gresta skupaj, čeprav izrežemo vse, kar se nam zdi slabega. Če so rjuhe zelo slabe, naredimo iz dveh eno. Najbolj ekonomično pa uporabljamo rjuhe, če ne čakamo, da nastane v sredini cela luknja, ampak da takoli ko opazimo, da je blago v sredini zelo tanko, da se že vidi skozenj, če ga obrnemo proti svetlobi, rjuho po sredini prežemo, obrnemo in sešijemo skupaj stranske robove, ki so še čvrsti. Rob moramo napraviti seveda malo širši, da ni preoster. Če prežemo po dolžini, tedaj ima živ rob, »krajček«, ki ga je toliko lažje sešiti skupaj, ne da bi napravili debelega. Ob straneh, na koncih obrabljeno rjuho po potrebi še podložimo, s kosom starega blaga, lepo porobimo in rjuha bo spet uporabna za kakšno leto ali še več.

Kot rečeno, vse perilo bo trajalo dlje časa, če ga bomo pravočasno pošili in zakrpali.

ZDRAVNIK SVETUJE

K. E.: Golenične razjede ali po domače odprte noge nikdar ne nastopajo iz zdrave kože, temveč se posledica daljših bolezniških sprememb na koži, navadno v zvezi s kronični žilami. Kri zastaja v razširjenih krvnih žilah, kar zavira dovajanje zadostne in sveže krvi ustreznim delom kože. Posledica je nezadostna prehranitev kože in koža postane tanjša in zato zelo lahko ranljiva.

Včasih najmanjša poškodba, pogosto pa samo uporaba mazila, ki ga koža ne prenese, ali kaksi ostrinski obkrogi ali pa okužba z gnojnimi klicami še tako majhne in nevidne ranice povzročijo posebno na podgolennih rane, ki se lahko zaradi tenke in slabo prekrvljene kože razvijejo v dolgotrajne razjede. Znano je, da sladkorna bolezen še pospešuje nastanek razjed.

Danes se za zdravljenje goleničnih razjed uporabljajo najrazličnejša sredstva od vlažnih obkladkov, raznih mazil, past pa do raznih posipov. Za uspešno zdravljenje pa je potrebno predvsem upoštevati v kakšnem stadiju je razjeda, kakšno je videti dno in po robovi razjede, v kolikšni meri je prekrvljena obdajajoča koža in koliko obremenjuje ta še prenese. Nadalje je važno ugotoviti, če na stajajo na dnu razjede še kak druga gnojjenja.

Za ugotovitev vseh teh činite ljev, od katerih je v četrti odvisen uspeh zdravljenja, je potrebno zdravniku mnogo zadevnih izkušeni, tako da se b o osamo po povsem pregledu lahko odločil v končno zdravljenje.

Za vse bolnike z goleničnim razjedami pa velja: počitek, dvigajena drža bojne noge, bodisi v postelji ali sede na drugem stolu.

Razni povoji, med njimi mnoge uporabljani cmkov povoj prihranimo dolgo letanje, da se vseno pri tem izboljša oslabljen krvni in mezovalni obtok.

Tudi po popolnem ozdravljenju razjed je potrebno s primernimi ukrepi, to je z uporabo elastičnih povojev ali z nošenjem elastičnih gumijastih nozavic poskušati, da preprečimo njih ponovni nastanek.

Jutranja halja mora biti v garderobi vsake žene, posebno prav na pride v primeru bolezni. — Na sliki vidimo štiri modele, ki si jih lahko omislil vsaka od nas.

Nekaj jedilnikov

Kosilo: Krompirjeva juha, sarma, puding.

Večerja: široki rezanci, potreseni z orehi in sladkorjem ali naribanim parmezanom. Pogrev serviramo jabolčni ali kakrugi vloženi kompot.

Kosilo: Polenovka s krompirjem, zelena solata.

Polenovka: Ribl, ki se je namakala dva dni v vodi poberi kosti (kolikor jih lahko) in deni v mrzlo vodo, kateri si dodala jušno zelejavo. Pusti, da zavre, vendar o takoj nato postavi na rob štedilnika, kjer naj bo pokrita »redolgo kuhanje povzroči, da e polenovka trda in pusta. Medtem zarumeni na vročem olju čebulo, ki si ji dodala žilic sesekljane petušilja ter duhano polenovka, kateri si porala preostale kosti in kožo. Dodaj malo paprike, nekaj žlic tisle smetane in juhe, v kateri je kuhala polenovka ter osoli. Vse to precej časa praži, nato pa primešaj kuhan krompir, ki si ga prej razrezala na kosčke.

Večerja: Zdrobov narastek z jabolki, vaniljev puding.

Zdrobov narastek: Pšenični zdrob skuha v 1 litru mleka (vzemi dve pesti na osebo) in ohladi. Ohlajenemu dodaj 1 rumenjaki, nekaj žlic kisle smetane, po okusu sladkorja, 10 dkg surovega masla ali margarine ter nekaj olupljenih in na listke zrezanih jabolč. Vse skupaj dobro premešaj in deni v pekač, ki si ga prej namazala s surovim maslom in potresla z drobtinami. Peči v srednje vroči pečici tri četrt ure.

Kosilo: Ajdova polenta z goazem, črna redkev v solati s fižolom.

Večerja: Ocvrti vampi, radiš solati.

Vampi: Vampe, ki si jih skuhalo do mehkega, dodatno posoli (po okusu) in popraj. Nato jih razreži na srednje velike kvadratne kose, ki jih povajšaj v jakcu in drobtincah ter ocvreš na vročem olju. Ocvrte potresi z naribanim parmezanom.

Kosilo: sirovi štruklji z drobtinami, pečena jabolka z medom.

Jabolka: Operi jih in zgoraj izvrtaj precejšnje vdolbine. Te napolni z medom. Počas jih peči v pečici. Ko so pečena, jih potresi s sladkorjem in na vrh vsakega deni košček presnega masla.

Večerja: Poljubno obloženi kruhki, bela kava.

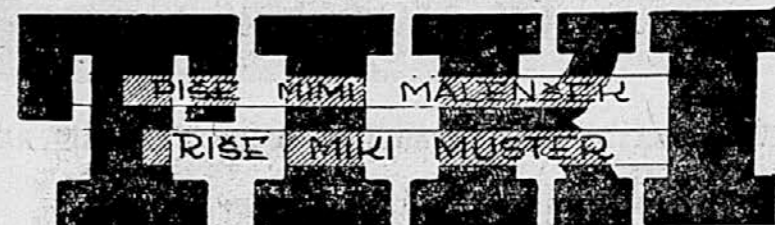
Kosilo: goveja juha, segedinska golaž, češpijev kompot.

Večerja: v mehko kuhana jajca, čaj, jabolčni zvitki.

Kosilo: juha iz sladkega zelja, krompir v kosih, zabeljen z ocvirki, omaka iz vloženi kumarice, gomeji zrezki.

Omaka iz vloženi kumarice: Kumarice dobro operi v vodi, da niso preveč kisle, nato jih zribaj in pristavi v mrzli vodi. Medtem zarumeni žlico sladkorja in dodaj prav toliko bele moke. To zamešaj meko kumarice in prevri.

Večerja: riži-bizi, pesa v solati.

KOLENDAR
Ponedeljek, 16. februarja: Danilo NOCNA ZDRAVNIŠKA DEZURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBISKE NA BOLNIŠKOVEM DOLU OB 20-7. URE. ZJUTRAJ OB NEDELJAH IN PRAZNIKI VES DAN

KAZIPIS
Razpisna komisija pri Porodnišnici v Kranju, razpisuje mestni EKONOMISTA s končano srednjeekonomsko šolo in vsaj enoletno prakso v finančno samostojnem zavodu.
BABICE ali BOLNICARKE. R

Zdravstveni dom SISKI: Dr. Ponikvar Raško, Celovška 26, tel. 20-740.
Zdravstveni dom CENTER: Dr. Jerše Marjan, Miklošičeva 24, tel. 39-151. Za obiske otrok ista tel. številka.
Zdravstveni dom BEZIGRAD: Dr. Pajntar Marjan, Lavričeva 5-a, tel. 21-225. V odsotnosti zdravnika kličite tel. LM 30-800.
Zdravstveni dom VIC: Dr. Stok Miloš, Cankarjeva 10, tel. 21-519.
Zdravstveni dom MOSTE: Dr. Stamač Milena, Grabovičeva 18, tel. 30-738. V odsotnosti zdravnika kličite tel. LM 30-300.
Zdravstveni dom RUPNIK: Dr. Pusej Andrej, Ambulanta Ižanska c. 3, tel. 20-167. V odsotnosti zdravnika kličite tel. LM 20-300.

GLEDALISKA
DRAMA
Ponedeljek, 16. febr.: zaprt.
Torek, 17. febr. ob 19.30: Miller: Smrt trgovskega potnika. Abonma S. (Preostale vstopnice so v prodaji.)
Sreda, 18. febr. ob 19.30: Schiller: Don Karlos. Abonma K. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)
Četrtek, 19. febr. ob 19.30: Miller: Smrt trgovskega potnika. Abonma A. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)
Petek, 20. febr. ob 15: Schiller: Don Karlos. Za srednje šole iz Kamnika in Domžal.
Ob 19.30: Brecht: Svejk v drugi svetovni vojni. Abonma F. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)
Sobota, 21. febr. ob 19.30: Osborn: Ozi: za srednje šole iz Ljubljane.
Nedelja, 22. febr. ob 15: Shakespeare: Ukreocene trmoglavke. Izven in za podeljele. Znižane cene.
Ob 19.30: Schiller: Don Karlos. Izven in za podeljele.
V repertoarju za tekoči teden opozarjamo na:
- sobotno večerno izven predstavo Osbornove igre »Ozi« se v gnevu! ki je po daljšem preskledu (ki je nastal zaradi operacije J. Soukasa) tokrat prvič zopet uvrščena v repertoar;
- predstavo Shakespeareove »Ukreocene trmoglavke« izven abonmaja v nedeljo popoldne;
- predstavo Osbornove »Ukreocene trmoglavke« izven abonmaja v nedeljo popoldne;
- predstavo Schillerjevega »Don Karlosa« v nedeljo zvečer.
Vstopnice za izvenabonmajske predstave bodo v prodaji pri dnevi blaginji od srede, 18. februarja ob 17. ure dalje.

ZAHVALE
Ob smrti našega brata in strica JANEŽA OBREZA
se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin, darovali vence in ga spremlili na njegovo zadnjo pot. Zalujoči
ZAHVALA
Ob tragični izgubi naše nepoznane hčerke, vnučke in nečakinje
METKE PETROVEČ
se iskreno zahvaljujemo zdravnikom neozgodne postaje kirurške klinike, predvsem dr. Jožetu Starretu in medicinski sestri Greti Del Fabro za njihovo skrb in prizadevanje, da bi jo ohranili pri življenju.
Nadalje se zahvaljujemo ravnateljici šole tov. Krakerjevi in Metkini razredničarki tov. Anžičevi za njuno razumevanje v naši nesreči, družini Nartnik Ivana, Nartnik Stevana in tov. Božidarju Vehovcu za nesebično pomoč, in vsem, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani in nam na kakršnikoli način pomagali in sočustvovali z nami.
Iskrena hvala za zadnje poslovične besede župniku Andojušku, Metkini sošolki Tončki in Šolskemu pevskemu zboru za poslovične pesmi in vsem, ki so našo nepozabno Metko v tako velikem številu spremlili na njeno zadnjo pot in s tolikim cvetjem in venci zasuli njen preredi grob.
Rodilna hiša Petroveč
Polhov Gradec, 15. II. 1959.

ZAHVALA
Prisrčno se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nenadomestljivega močja in občaja
JOSKOTA URŠICA
trgovskega poslovodjo
Koprivnici
spremlili na njegovo zadnjo pot v tako velikem številu, ga obsuli s prekrasnimi venci, mi ustno ali pismeno izrazili svoje sožalje. Iz srca se zahvaljujem gasilskemu društvu: Mali Kamen, Brestanica in Senovo za spremstvo ter govor. Trgovskemu kolektivju za govor, Lovoskem društvu Veliki Kamen za govor in izstrleljeno salvo, pevcom na koru in Rudarski godbi in Senovo. Vsem dobrim vaščanom ki so ga ob težki bolezni tolažili in mu pomagali. Posebna zahvala za Čakšu in dr. Malovašiču, ki sta ob vsaki uri lajšala hude bolečine.
Zalujoča žena Mimi z otročkici Rajkom in Vladko.

ZAHVALA
Ob nenadomestljivi izgubi mojega ljubelega moža
MIRKA VIZJAKA
se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga spremlili na zadnjo pot, za sočutne izraze sožalja in vsem, ki so mi ob težkih dneh nesebično stali ob strani in mi pomagali. Zahvala dnevnemu pevcu, pevcom za ganljivo petje, sindikalni podružnici občine in zdravnikom, ki so mi skušali pomagati.
Zalujoča žena Marica
Videm-Krško, 9. februarja 1959.

KONCERTI
V Kranju bo drevi koncert Slovenskega okteta iz Ljubljane.
»Slovenski sestilci pod vodstvom Karla Rupia bodo koncertirali nocoj ob 20.15 v Filharmoniji za modri abonma. Ker si je pianist Marjan Lipovec poskušoval roklo odpuščati izvedba Bachovega klavirskega koncerta; namesto tega bo Boris Campa igral Quantzov koncert za flavto. Ostali sponde: Skerjancjeva glasba za godala, Schönbergova Ovarjena noč in Händlov Concerto grosso s solisti Dermeljem, Cobenzlom in Sedlbauerjem. Preostale vstopnice v Filharmoniji. K

OPERA
Ponedeljek, 16. febr. ob 19.30: Čajkovski: EVGENIJ ONJEGIN. Abonma red B. (Vstopnice tudi v prodaji.)
Torek, 17. febr.: zaprt.
Sreda, 18. febr.: Puccini: LA BOHEME. Abonma red E. (Vstopnice tudi v prodaji.)
Četrtek, 19. febr. ob 19.30: Offenbach: HOFFMANNOVE PRIPOVEDIJE. Abonma red C. (Vstopnice tudi v prodaji.)
Petek, 20. febr. ob 15.30: Kogoj: CRNE MASKE. Za srednje šole iz Cella.
Sobota, 21. febr. ob 19.30: Čajkovski: EVGENIJ ONJEGIN. Abonma red H.
Nedelja, 22. febr. ob 19.30: Verdi: AIDA. Gostovanje Jožeta Gostiča. Izven in za podeljele.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje del. razmerij pri Trgovskem izvoznem podjetju »DOM«, Ljubljana, Mestni trg 24
razpisuje mesto
fakturista
Pogoji: nižja srednja šola z znanjem strojepisja in vsaj dve leti prakse. — Pismene ali osebne ponudbe z navdobo dosedanjih zaposlitev vložite v tajništvo podjetja. Nastop službe takoj, osebni dokhodi po tarifnem pravilniku.
987

ZAHVALA
Prisrčno se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nenadomestljivega močja in občaja
JOSKOTA URŠICA
trgovskega poslovodjo
Koprivnici
spremlili na njegovo zadnjo pot v tako velikem številu, ga obsuli s prekrasnimi venci, mi ustno ali pismeno izrazili svoje sožalje. Iz srca se zahvaljujem gasilskemu društvu: Mali Kamen, Brestanica in Senovo za spremstvo ter govor. Trgovskemu kolektivju za govor, Lovoskem društvu Veliki Kamen za govor in izstrleljeno salvo, pevcom na koru in Rudarski godbi in Senovo. Vsem dobrim vaščanom ki so ga ob težki bolezni tolažili in mu pomagali. Posebna zahvala za Čakšu in dr. Malovašiču, ki sta ob vsaki uri lajšala hude bolečine.
Zalujoča žena Mimi z otročkici Rajkom in Vladko.

ZAHVALA
Ob nenadomestljivi izgubi mojega ljubelega moža
MIRKA VIZJAKA
se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga spremlili na zadnjo pot, za sočutne izraze sožalja in vsem, ki so mi ob težkih dneh nesebično stali ob strani in mi pomagali. Zahvala dnevnemu pevcu, pevcom za ganljivo petje, sindikalni podružnici občine in zdravnikom, ki so mi skušali pomagati.
Zalujoča žena Marica
Videm-Krško, 9. februarja 1959.

PREDAVANJA
Društvo otroških negovalk LRS vabi vse svoje članice na strokovno predavanje, ki bo v četrtek, 19. t. m. ob 20. uri v predavalnici pediatrične klinike. Predava asistent dr. Jeras Jože: »Kri pri otrocih« — nadaljevanje.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Gledališka pasaža
Torek, 17. febr. ob 20: Držič, Tripeče de Utoleče. Abonma Mladinski III. (Tripeče - Presnig.)
Sreda, 18. febr. ob 20: Držič, Tripeče de Utoleče. Abonma Mladinski IV. (Tripeče - Breziger.)
Četrtek, 19. febr. ob 20: Držič, Tripeče de Utoleče. Abonma Kolektivni A. (Tripeče - Presnig.)
Petek, 20. febr. ob 20: Roikandij, Bablionski stolp. Abonma Kolektivni B.
Sobota, 21. febr. ob 20: Držič, Tripeče de Utoleče. (Tripeče - Presnig.)
Nedelja, 22. febr. ob 15: Držič, Tripeče de Utoleče. Gostovanje na Vrhniki. (Tripeče - Breziger.)
Ob 20: E. de Filippo, O te prikazni. Zadržana izven predstava, Znižane cene.

LEKARNA SEZANA
razpisuje mesto
farmaceutski ga
TEHNIKA
za lekarniško postajo
v Komnu.
Plača po zakonu in pravilniku. — Nastop takoj.
984

ZAHVALA
Ob težki in prerani izgubi naše ljubljene žene, zlate mamice, sestere, svakinje in tete
JANJE SKITEK
se iskreno zahvaljujemo vsem tov. zdravnikom in osebju Kirurške klinike za vso požrtvovalnost in skrb, ki so jo izkazali v času njegove bolezni; darovalcem vencev in cvetja, govornikom za poslovične besede ter vsem, ki so jo spremlili na njeno zadnjo pot in nam izrazili svoje sočustvovanje.
Zalujoči

ZAHVALA
Ob težki in prerani izgubi naše ljubljene žene, zlate mamice, sestere, svakinje in tete
JANJE SKITEK
se iskreno zahvaljujemo vsem tov. zdravnikom in osebju Kirurške klinike za vso požrtvovalnost in skrb, ki so jo izkazali v času njegove bolezni; darovalcem vencev in cvetja, govornikom za poslovične besede ter vsem, ki so jo spremlili na njeno zadnjo pot in nam izrazili svoje sočustvovanje.
Zalujoči

RAZPISI
Komisija za delovna razmerja pri podjetju »AVTOBNOVA«, Ljubljana, Bežigrad 11, razpisuje naslednja delovna mesta za glavni obrat Bežigrad 11:
5 kovnostrojarjev kvalificiranih ali priučbenih,
5 avtomobilih kvalificiranih,
2 navadna delavca, eden za priučitev, eden za navadna dela.
Za obrat Sentvid, Podgora 37:
15 strojarstva kvalificirane,
5 kovnostrojarjev, kvalificiranih ali priučbenih,
strojnega ključavničarja, kvalificiranega,
oročarja, kvalificiranega,
brusilca, kvalificiranega za brusenje Diesljevih ležajev,
litvarja, kvalificiranega ali priučbenega.
Pismene ali osebne ponudbe sprejema uprava podjetja zaradi dogovora plače in nastopa. R

RAZPIS
Komisija za uslužbenske zadeve Občin. ljud. odbora Ljubljana - Bežigrad
razpisuje
mesto KMETIJSKEGA REFERENTA v administraciji občinskega ljudskega odbora.
Kandidat mora imeti strokovni izpit, srednjo ali visoko izobrazbo ter več let prakse.
Koklovanje ponudbe z opisom strokovne prakse in življenjskim opisom odbora Ljubljana - Bežigrad, Ljubljana, Farmova 33 in poiznele ob ponedeljka 2. marca 1959. R

Upravni odbor Kmetijske zadruga
ROGASKA SLATINA
razpisuje mesto
računovodje
POGOJI:
primerna šolska izobrazba in praksa v združnem og. kmetijskem knjigovodstvu.
Nastop službe 1. aprila 1959.
Pismene prošnje z opisom dosedanjega službovanja pošljite do 1. marca 1959 na naslov KZ Rog. Slatina.
981

ZAHVALA
Ob težki in prerani izgubi naše ljubljene žene, zlate mamice, sestere, svakinje in tete
JANJE SKITEK
se iskreno zahvaljujemo vsem tov. zdravnikom in osebju Kirurške klinike za vso požrtvovalnost in skrb, ki so jo izkazali v času njegove bolezni; darovalcem vencev in cvetja, govornikom za poslovične besede ter vsem, ki so jo spremlili na njeno zadnjo pot in nam izrazili svoje sočustvovanje.
Zalujoči

ZAHVALA
Ob težki in prerani izgubi naše ljubljene žene, zlate mamice, sestere, svakinje in tete
JANJE SKITEK
se iskreno zahvaljujemo vsem tov. zdravnikom in osebju Kirurške klinike za vso požrtvovalnost in skrb, ki so jo izkazali v času njegove bolezni; darovalcem vencev in cvetja, govornikom za poslovične besede ter vsem, ki so jo spremlili na njeno zadnjo pot in nam izrazili svoje sočustvovanje.
Zalujoči

JAKOB OVEN
pd. Andrejčkov oče
Pogreb dragega pokojnika bo iz hiše žalosti Podutik št. 12 v torek, 17. februarja ob 14.30 uri na pokopališče St. Vid nad Ljubljano. Prosimo tihega sožalja.
Zalujoči: žena Marija, hčerka Manca, Cilka, Francka por. Frank, Angela por. Prebil, Ivanka por. Slosar in Tončka; sinovi: Jakob, Franci, Lojze, Jože in Ivan z družinami — ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, 16. februarja 1959.

MARIBOB
Ponedeljek, 16. februarja
Dežurna lekarna: »Pri gradu« - Partizanska c. 1.
NARODNO GLEDALIŠČE
Ob 19.30: Benavente »Idealni in koristi«, Gostovanje v Rusah.
Ob 20.30: Recitacijski nastop Janka Hočevarja (v Kazinski dvorani).

Komisija za sprejemanje in odpovedi delovnega razmerja pri podjetju »Slovenijales«, Ljubljana, Beethovnova ulica št. 11,
razpisuje mesta:
samostojnega izvoznega referenta z visoko ali višjo strokovno izobrazbo, 3 do 5 let prakse v zunanji trgovini, z znanjem nemškega jezika, po možnosti delno angleškega ter obvladanje strojepisja.
Prevajalca z visoko ali višjo strokovno izobrazbo, tajnico glavnega direktorja z višjo strokovno izobrazbo, z znanjem enega do dveh jezikov (nemškega), stenografije, strojepisja in popolno obvladanje administracije. — Prošnje z življenjskim opisom pošljite na naslov »Slovenijales«, Ljubljana Beethovnova ul. 11.
986

ZAHVALA
Ob težki izgubi našega sina, brata in strica
LOJZETA JAZBECA
se iskreno zahvaljujemo za zdravniško pomoč dr. Čakšu in dr. Pungerciču, ki sta mu v času bolezni lajšala trpljenje. Hvalo vsem žrtvom senovo in Sevčica, vsem govornikom, pevcom, godbenikom, darovalcem cvetja, vencev in vsem tistim, ki so ga spremlili k zadnjemu počitku. — Posebno zahvalo dr. Fivku in Pizmanu, ki mu je v dobrih in težkih dneh nudila očetovsko gostoljubje.
Zalujoči družini:
Kranjc in Jazbec.

ZAHVALA
Ob težki izgubi našega sina, brata in strica
LOJZETA JAZBECA
se iskreno zahvaljujemo za zdravniško pomoč dr. Čakšu in dr. Pungerciču, ki sta mu v času bolezni lajšala trpljenje. Hvalo vsem žrtvom senovo in Sevčica, vsem govornikom, pevcom, godbenikom, darovalcem cvetja, vencev in vsem tistim, ki so ga spremlili k zadnjemu počitku. — Posebno zahvalo dr. Fivku in Pizmanu, ki mu je v dobrih in težkih dneh nudila očetovsko gostoljubje.
Zalujoči družini:
Kranjc in Jazbec.

UMRLI
Umrl je moj oče
prof. ing. LEO NOVAK
univerzitetni profesor
Pogreb bo v torek, 17. februarja 1959, ob 16.30 uri iz Nikolajeve mrliške vežice.
Sin Niko in brat Stanko z družino.
Ljubljana, 15. februarja 1959.

UMRLI
Umrl je moj ljubi mož, oče, stari oče, brat
IVAN MRZLIKAR,
upokojenec
Pogreb bo v torek, 17. februarja 1959 ob 15. uri iz Petrove mrliške vežice na Zalah.
Zalujoči: žena Neža, sin Ivan, Franci, sestre Mici in Ivanka ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, 14. febr. 1959.

UMRLI
Umrl je moj oče
prof. ing. LEO NOVAK
univerzitetni profesor
Pogreb bo v torek, 17. februarja 1959, ob 16.30 uri iz Nikolajeve mrliške vežice.
Sin Niko in brat Stanko z družino.
Ljubljana, 15. februarja 1959.

UMRLI
Umrl je moj ljubi mož, oče, stari oče, brat
IVAN MRZLIKAR,
upokojenec
Pogreb bo v torek, 17. februarja 1959 ob 15. uri iz Petrove mrliške vežice na Zalah.
Zalujoči: žena Neža, sin Ivan, Franci, sestre Mici in Ivanka ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, 14. febr. 1959.

UMRLI
Umrl je moj oče
prof. ing. LEO NOVAK
univerzitetni profesor
Pogreb bo v torek, 17. februarja 1959, ob 16.30 uri iz Nikolajeve mrliške vežice.
Sin Niko in brat Stanko z družino.
Ljubljana, 15. februarja 1959.

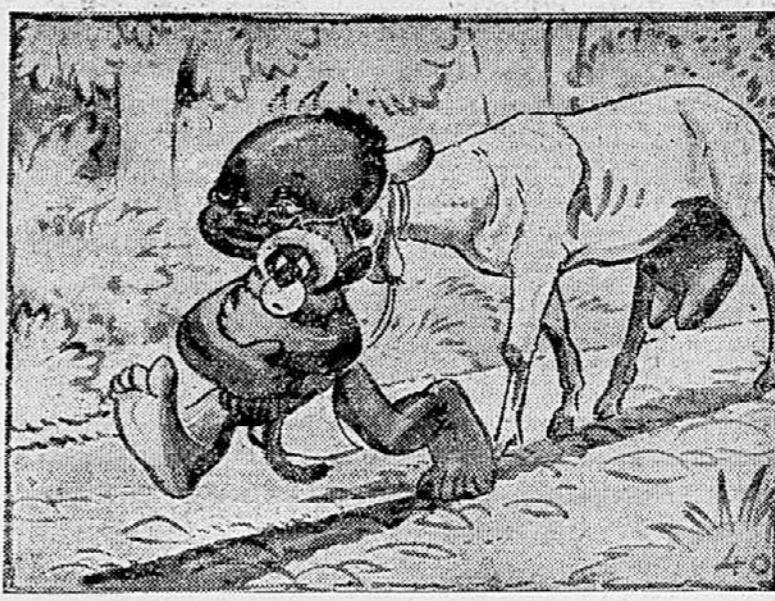
Po težkem trpljenju nas je zapustila naša draga mama
ANTONJA ZAGORŠEK, roj. MARKEZ
K zanjemu počitku jo bomo spremlili v nedeljek, 16. februarja popoldne z našega doma Mariborska 7 na Ptujško pokopališče.
Zalujoči mož Anton, sin Stane z ženo Mimico, vnuk Sašo.
Ptuj, Škofja Loka, 15. februarja 1959.

UMRLI
Umrl je moj oče
prof. ing. LEO NOVAK
univerzitetni profesor
Pogreb bo v torek, 17. februarja 1959, ob 16.30 uri iz Nikolajeve mrliške vežice.
Sin Niko in brat Stanko z družino.
Ljubljana, 15. februarja 1959.

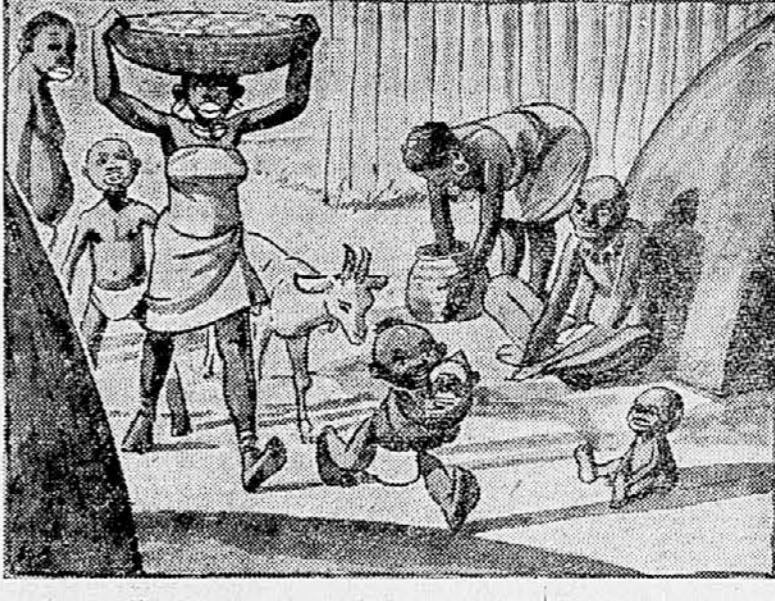
PRODAMO
večjo količino
aluminaste
folie
(čisto 99,5% raznih dimenzij)
— po ugodnih cenah.
Za informacije se obrnite na prodajni oddelček podjetja
TELEKOMUNIKACIJE
ind. podjetje
za elektrovezje
LJUBLJANA-PRZANJ 24
tel. 39-201 do 209

UMRLI
Umrl je moj oče
prof. ing. LEO NOVAK
univerzitetni profesor
Pogreb bo v torek, 17. februarja 1959, ob 16.30 uri iz Nikolajeve mrliške vežice.
Sin Niko in brat Stanko z družino.
Ljubljana, 15. februarja 1959.

UMRLI
Umrl je moj oče
prof. ing. LEO NOVAK
univerzitetni profesor
Pogreb bo v torek, 17. februarja 1959, ob 16.30 uri iz Nikolajeve mrliške vežice.
Sin Niko in brat Stanko z družino.
Ljubljana, 15. februarja 1959.

40. Nekega večera Magami Tikija ni hotel izpustiti. Trdno ga je stiskal v naročju in stopil z njim proti vasi. Čeprav se je Tikij sprva bal in si prestrašen zakrival oči, ga je radovednost kmalu premagala, da je začel kukati skozi prste. Videl je veliko ljudi. Nekateri so bili tako veliki, kakor gorila Kakan, drugi spet še manjši kot Magami.

41. Vsi ljudje so nosili čudne, a lepo pisane pasove ali pa kožuhe, progaste kakor je zebirn. Zdelo se je, da niso preveč nevarni. Vsekakor pa so bili ljudje zelo čudna bitja. Najbolj čudno je bilo to, da niso hodili spat na drevesa, ampak v smešne okrogle kupe, ki so stali drug ob drugem in se je kadilo iz njih.

42. Magami je s Tikijem v naročju stopil na prag domače kuče in zaklical: »Majhno opico sem prinesel!« Pristopil je človek s kratko progasto kožo okrog ledij in drug človek z daljšo progasto kožo. Oba sta čohala Tikija za vratom in se prijazno pogovarjala z njim. Tikij je bil zadovoljen, dokler ni opazil dveh stvari, ki sta ga neznansko prestrašili.

Komisija za delovna razmerja pri podjetju
Avtopromet »GORJANCI« Novo mesto
sedež v Straži
razpisuje naslednja mesta:
5 kvalificiranih avtomehanihov s peletno prakso na generalnih popravilih motorjev
2 avtokleparjev
železostrugarja
Nastop službe možen takoj.
Plača po tarifnem pravilniku.
Pismene ponudbe pošljite na sekretariat podjetja.
966

Umrl je naš ljubljani oče in stari oče
ALOJZ POVŠE
starejši
Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 17. januarja ob 15. uri izpred domače hiše na pokopališču v Mirni peči.
Zalujoči sinovi Rudolf, Alojz z družino, hčerke Stefica, Matilda, Slavka, družine Spendal in Petrič.
Dolenji Podbošt, Viška vas, Trbovlje, 15. febr. 1959.

TURNIR DEVETORICE NAJBOLJŠIH JUGOSLOVANSKIH NAMIZNOTENISKIH IGRALCEV

1. Hrbud, 2. Vogrinc, 3. Marković II

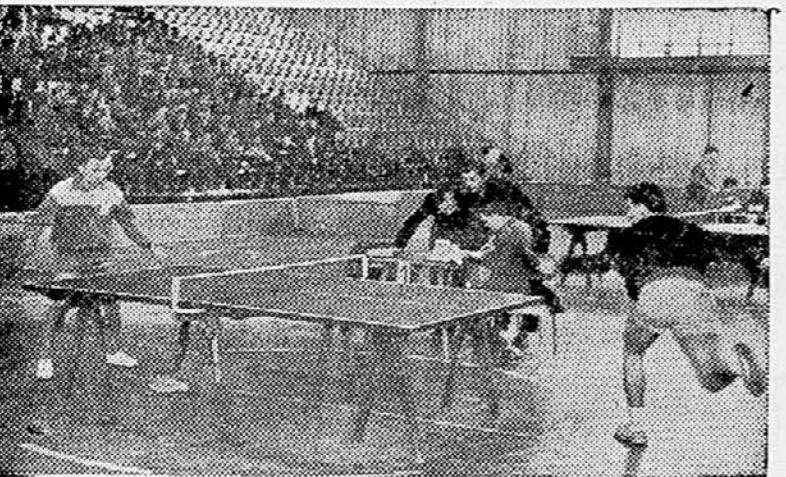
Odlučni Teran (Triglav) si je zaslužen priložil peto mesto — Mesto petega udeleženca za svetovno prvenstvo še ni zasedeno

Ljubljana, 15. febr. — S partijo Kern-Hrbud je dobil turnir devetorice najboljših jugoslovanskih namiznoteniških igralcev nepričakovano lep zaključek. Vzpodbujan od približno 700 gledalcev, je mladi Ljubljancem slavil zmago 3:1 nad zmagovalcem turnirja, kateremu je bil to že drugi poraz. Pred Kernom ga je spravil na kolena še Marković II 3:2.

Po dokaj klavnemu začetku s umiljenimi igrami in neborbenimi igralci je turnir v soboto pozno zvečer izločil. Zvrstilo se je nekaj razburljivih srecanj kvalifikacijskega sporeda. Najprej je v dogodke posegel Tomazič v dvoboju z Markovićem I. Samo ena točka mu je manjkala po vodstvu 2:1 in mrtvem teku 9:8, pa bi stisnil ro-

ko nasprotniku kot zmagovalec. Toda Tomazič je priložnost nepazljivo zapravil.

Kar ni uspešno Tomaziču, je pozneje popravil Teran. V igri z istim nasprotnikom sta se nasprotnika dolgo borila in menjavala v vodstvu. Po 2:2 so Teranu zielele žogice z veliko močjo na najtežja nasprotnikova mesta in zmagal je s 3:1.

Prizor iz dvoboja Teran : Franjič

PRVI NOGOMETASI NA PLANEM ODRED : ORIJENT 3:2 (0:1)

Ljubljana, 15. febr. Lep sončni popoldan je na igrišču Krmana privabil okoli 1500 gledalcev, ki so bili priča prvi Odredovi zmagi med pripravami na prvenstvo. Na zelo bližnjem igrišču je do odmoru potekala enakovredna igra. Nekaj minut pred polčasom pa je Orijent po prodoru Karduna prevzel vodstvo 1:0.

V drugem delu je imel Odred več od igre, ko je vratarju gostov spoznal žoga usla iz roka, je najprej Veljavah izenačil, nato je Kranjc povedel na 2:1 z lepim golom. Kmalu zatem so gostje ponovno izenačili. Mozetiču je žoga usla iz roka in Mezonji je dosegel 2:2. Zmagoviti gol pa je zabil Kranjc 15 minut pred koncem.

Odred z igro klub zmagal ni zadovoljen. Še najbolj sta igrala Medved in Gruđen, medtem ko si ostali niso prizadevali preveč. V prijateljski nogometni tekmi je Klavibar premagal Dravo 6:2 (3:2). V prijateljski nogometni tekmi je Triglav premagal garnizijo Kranj 9:0 (3:0).

Peti potni list še ni v rokah

Zvezni namiznoteniški kapetanov. Zlatko Weller je danes po končanem turniru izjavil, da se še ni odločil za petega člana državne reprezentance za svetovno prvenstvo v Dortmundu. Pristavil je, da imata Marković I in Uzorinač enake možnosti, zato do končnega odločitve objavi šele v nekaj dneh, potem ko bo temeljito proučil zadnje rezultate obeh turnirjev v Ljubljani namreč ni izpolnil pričakovanj, ker so nekateri igralci pričeli s tekmovanjem bolj z računico v rokah kakor pa z resno igro. V tem je prednjačil državni prvak Marković II.

Posebej je rekel o slovenskih igralcih tole: Teran je nedvomno najboljši perspektiven izmed mladih igralcev v državi in bo zato sodeloval na prvenstvu v Dortmundu, čeprav tokrat še ne v sestavi reprezentance. Seveda se bo moral udeležiti 20-dnevne priprave v Beogradu, kar pa je vse odvisno od njegove samega, saj je znano, da ima letos maturo. Tako bi izgubil 40 dni (skupaj z Dortmundom), kar bi v šoli težko nadomestil in se bo moral zato odločiti sam. Udič, Kern in Tomazič sta opravila udeležbo med najboljšimi v državi, posebno prvi je v zadnjih dveh mesecih vidno napredoval.

Petega igralca torej še nimamo. Kdo se bo pridružil Markoviću II, Haranguzu, Vogrincu in Hrbudu, bomo zvedeli v bližnjih dneh.

«Ali bi vstopila, prosim?» je rekla. «Zajtrk je pripravljen.» Poslovlila sta se čez pol ure. Oba sta bila tako zaposlena Dick je opazil, da ji je odleglo. vsak s svojimi mislimi, da sta molčala vse do vasi, kjer so bili našli Genterjevo truplo. Dick se je spomnil, da so ga ubili blizu Horshama, in se malo zgrozil. Zakaj zunaj Horshama je bil sam videl moletni njegove iztegnjene noge iz zadnjega dela tovornjaka. Za to mora Hagn umreti. Najsi je Žaba ali ne, sodeloval je pri umoru. Kakor da bi bral njegove misli, se je Elk obrnil k njemu in rekel: «Mislite, da imate dovolj trdne dokaze, da spravite Hagna na vešala?» «Ne vem,» je rekel Dick. «Na nesrečo ni drugih utemeljenih dokazov kot avto, ki ga imate pod ključem, pa lastnik garaže, ki bo Hagna spoznal.» «Brez brade?» je vprašal Elk nejeverno. «Težko, da bomo Hagnu dokazali krivdo, verjemite mi, stotnik Gordon. In dokler ga stari Balder ne bo pripravil k priznanju, bomo le z največjimi težavami prepričali porotnike. Če bi moral jaz prebiti noč z Balderjem,» je dodal, «bi povedal resnico že zato, da bi se ga znebil. To vam je premeten tič, ta Balder, le da oni zgoraj tega ne vidijo. Iz njega bi bil lahko prvovrsten detektiv, če bi imel urejeno življenje.» Ukazal je vozniku, naj zapelje naravnost pred vrata policijske postaje na Cannon Rowu. Dickove misli so bile drugje. «Le kaj je hotela od Maitlanda?» je vprašal. «Ne vem,» je priznal. «Mogoče je seveda, da ga je pregovarjala, naj sprejme nazaj njenega brata. Vendar pa stari Maitland ni tiste vrste človek, ki bi sredi noči vstal zato, da bi razpravljal o ponovnem sprejetju Raya Bennetta v službo. Če bi bil mlajši, že, toda ni več mlad. Preklete star je že. Razen tega je zloben stari, ki ne bi dal niti beliča, najsi bi delal Ray Bennett za njegovo pisalno mizo in drobil zanj kamenjce v Dartmooru. Povem vam, da je to ena največjih skrivnosti, ki jih bomo razčistili, kakor hitro bomo vstavlili delček v obliki žabe na prazno mesto v sestavljalnici.» Avto se je ustavil pred vhodom na policijsko postajo na Cannon Rowu in detektivka sta izstopila. Ko sta vstopila, je pisar vstal in ju začudeno gledal. «Prišel sem po Balderja, seržant.» «Balderja?» se je začudil mož. «Nisem vedel, da je pri nas.» «Zaprle sem ga k Hagnu.» Policijskemu uradniku se je posvetilo. «Čudno. Nisem vedel, da je Balder,» je rekel. «Ni me bilo tukaj, ko ste ga zaprli, a neki seržant mi je povedal, da so zaprli k Hagnu nekega potepuha. Tu je ječar.» Ta je namreč v tem trenutku vstopil in bil enako prisenečen kot seržant, ko je zvedel, kdo je drugi ječnik. «Se sanjalo se mi ni, da je Balder, gospod,» je rekel. «To pojasnjuje njun dolg pogovor — pogovarjala sta se do ene zjutraj.» «Kaj še zmerom govorita?» je vprašal Elk. «Ne, gospod, sedaj spita. Pred kratkim sem pogledal k njima — naročili ste mi, naj ju pustim v miru in se jima ne približam.» Dick Gordon in Elk sta sledila ječarju po dolgem, z belimi ploščicami obloženem hodniku, kjer je bilo polno ozkih črnih vrat. Ko so prispeli na konec hodnika, so zavili na desno v drug hodnik. Tu so bila sama ena vrata, na skrajnem koncu. Ječar je vtaknil ključ v ključavnico, jih odprl in Elk je stopil v celico. Stopil je k prvemu in mu odgrnil odejo z obraza. Nato je bil ječarjevi vrgel z njega. Bil je Balder. Ležal je na hrbtu, pokrit od glave do pet z odejo. Usta je imel zvezana s svileno ruto, roke in noge vključene in zvezane.

DELAVSKE SPOJNE IGRE POVSODI

V Dlavskem domu v Zagrebu bo danes prvo posvetovanje organizatorjev delavskih športnih iger iz vse Jugosla vije. Ze tretja komisija I. jugoslovanskega kongresa za telesno kulturo je zamislila tak posvet, ki naj zbližja take športne delavce in jih združi za nadaljnje strokovno delo. Neposredne tesne stike so do seje gojili samo organizatorji v Hrvatski in BiH, medtem ko so organizatorji podobne športne dejavnosti med ostalimi zaposlenimi ljudmi v Makedoniji, Sloveniji, Vojvodini, Crni gori, Kosmetu in Srbiji osamljeni iskali boljše poti. Posvet v Zagrebu bo nedvomno mnogo koristil športni dejavnosti in z njo združenemu razvedrilo delovnih ljudi. (H. M.)

MLADINSKEGA SMUCARSKEGA TROBOJA NA POKLJKI NI BLO

Samo 34 domačih tekače v

Bled, 15. febr. Ob lepem zimskem sončnem vremenu je bilo danes v odlični organizaciji blejskega Partizana na Pokljuki prva mladinska smučarska tekma ter hkrati zadnja pred letošnjim državnim prvenstvom. Tekmovanje je bilo zamisljeno kot tradicionalni troboj s Koroško in Videmsko Pokrajino, vendar Korošci niso prišli zaradi nekaterih obolelih, drugi pa niso prejeli pravočasno potnih listov za vse tekmovalce.

Na startu pred Sporthotelom se je prjavilo 16 starejših in 18 mlajših mladincev, največ iz Gorj. Bohinja, Raven, Dola, Ihan, Jesenice in Ljubljane. Proga (8 km) jih je vodila do

Rudnega polja in nazaj (80 m viš. razlike), pripravil pa jo je Cveto Pavčič.

IZIDI — starejši mladinci: Gregorič (Boh.) 26:49, Kobentar (Jes) 27:40, Steharnik (Fu) 28:39, Ambrožič (Go) 29:40, Slovnik (Ihan) 29:59; mlajši mladinci: Kobilica (Go) 30:27, M. Baučec 30:47, Urnaut (oba Fu) 30:50.

Peterman (Go) 31:55, Lavtižar (Mo) 32:17, Iden, Izven, Konkurenca: Seljak (Tr) 26:21 in Cveto Pavčič (JLA) 26:38.

Po tekmi so pred hotelom na Pokljuki razdelili nagrade, zbrane mladince pa je prišel pozdraviti tudi predsednik SZS dr. Dougan.

SLALOM V CORTINI D'AMPEZZO ZUPANČEVA TRIINDVAJSETA

Cortina D'Ampezzo, 15. febr. (Poročilo našega posebnega dopisnika) Danes popoldne je bila druga tekma tradicionalnih zimskih smučarskih alpskih tekmovalcev v sicer slalom. Na startu zvezava 400 m dolga, slalom z višinsko razliko 153 m ter 48 in 53 vrata, ki sta ju postavile Silvio in Albino Alvera, se je zbralo 43 najboljših svetovnih tekmovalcev, med njimi tudi štiri jugoslovance.

Po ogrojeni borbi za prvo mesto med svetovno prvakinjo v slalomu iz Badgasteina Björnbakken (Norveška), Švicarico Waser ter Slike (ZDA) je tekmo zmagovito zaključila svetovna prvakinja, medtem ko sta ostali dve konkurentki z enakim časom zasedli drugo in tretje mesto. Zmagovalka prvega dne Avstrijke Nevezza je bila šele peta, za precej neugodno presenečenje pa so poskrbele še Italijanke, ki so zasedle samo slabša mesta.

Med jugoslovankami je bila najboljša Slavica Zupančič, čeprav ni bilo čisto preoblašča hudega pada pred samim začetkom tekmovalca. IZIDI: Björnbakken (Norv.) 1:29.1, A. Waser (Šv.) in Slike (ZDA) 1:29.5, Grosso (Francija) 1:32.9, Netzer (Avstrija) 1:33.8, Hoher (A.) 1:34.2 itd. Jugoslovance so zasedle naslednja mesta: 23. Zupančič 1:47.5, 24. Ankežič 1:47.5, 25. Rutar 1:47.5, 26. Faneli 1:48.8. Tekmo na izredno hitrem snegu je gledalo samo 1000 ljudi.

RUSI V SQUAW VALLEY Trojna zmaga Francozov

Madona di Campiglio, 15. febr. Avstrijski smučar Karl Schranz je osvojil prvo mesto na velikem mednarodnem tekmovalcu v alpskih disciplinah. Mladi Avstrijec je prvi dan zmagal v veleslalomu, drugi dan v smuku, v današnjem slalomu pa je zasedel sedmo mesto (117.3 sek.). V slalomu je zmagal Charles Bozon (Francija) s časom 1:13.7 pred rokoma Bonlieu (1:15.7) in Vuarnetom (1:15.7). Proga je bila dolga 310 m z višinsko razliko 127 m ter 76 oz 81 vrata.

Slalom pri Ribniški koči

Maribor, 15. febr. — Domačemu Braniku se je to pot vendarle posrečilo organizirati IX. mariborski slalom pri Ribniški koči, kar ni bilo v mislih pred nekaj dnevi. Udeležba je bila odlična, saj se je iz desetih društev prijavilo 41 tekmovalcev in še ekipa iz Celovca. Proga je bila dolga 600 m, 110 m višinske razlike in 50 vrata.

Predslanski prvak Janc (E) je v prvem teku padel, v drugem pa je bil najboljši, vendar je kljub temu osvojil osmo mesto. V drugi tekmi je bil Cop (S) 1:30.4, 2. Sober (Br) 1:38.4, 3. Nograšek (E) 1:38.5, 4. Lebe (Br) 1:38.6; ženske: 1. Kralj (E) 1:38.6, 2. Kralj (E) 1:38.6, 3. Kralj (E) 1:38.6, 4. Kralj (E) 1:38.6.

KEGLJANJE V MARIBORU

V I. kolu prvenstva Slovenije v kegljanju za ženske je zmagal Gradis iz Ljubljane z 2390 (Smerajec 437) pred Branikom 2328 (Št) (Št) 220, Triglavom 2282 (Štopar 403), Ljubljano 217 (Knez 387).

Prijateljska nogometna tekma med Mariborom in Slobodo (Varaždin) se je končala s porazom slovenskega Branika pa je v Varaždinu igral z Vartekom 2:2 (1:0).

V Kranju je bil večer prvi del kegljaškega prvenstva Gorenjske. Na tekmovalcu sodeluje 66 igralcev iz Kranja, Jesenice, Kranjske gore, Bleda, Radovljice in Trzin. V prvem nastopu (dva bosta še pozneje na Bledu in Jesenicah), je bil najboljši domačin Martelan (E) 1:38.6, 2. Kralj (E) 1:38.6, 3. Kralj (E) 1:38.6, 4. Kralj (E) 1:38.6.

IZIDI: Martelan (Tr) 887, Spee (Jes) 861, Turk (Tr) 841, Rupret (Ljubel) 839, Pečan (K. G.) 838 itd.

Polpedne je bil na Bledu še mednarodni dvoboj domačih kegljavev z Celovcem

JESENICE : TAŠMAJ DAN 6:5

Beograd, 15. febr. (Od našega posebnega poročevalca.) V prvi tekmi jeseniške odprave v Beograd, je v soboto državni prvak skoraj doživel neprijetno presenečenje. Samo večje tehnično znanje Jesenic in pa prispebnost pred vrati, jih je naposled rešila neljubega poraza.

Hladno vreme ni preprečilo 2000 Beograjčanom, da vroče bodrijo Tašmajdan, toda v pravem športnem duhu so nagrajevali tudi lepe poteze gostov. Tekma je bila zares zanimiva, ena najlepših letos na Tašmajdanu. Ves čas je bila zelo živahna, a ne groba, kar dokazuje še, da sodnikom ni bilo treba odstraniti nobenega drsalcja z ledu. Tašmajdan je bil borbenější, Jesenice pa tehnično boljše moštvo. Borbenost in prizadevanje Tašmajdana, ki mu je dajal polet in hitrost —starj Renaud— sta skoro odtehtala tehnično znanje Jeseničanov, kar je razvidno tudi iz rezultatov tretjin: 1:1, 2:2, 3:2 za Jesenice.

Tekma je pokazala očitno razliko: gostje so se predstavili kot tehnično vigrana celota, kar ne moremo trditi za Tašmajdana, za katerega je Vašmajdana, da je imel več priložnosti za zadetek, vendar jih ni znal izkoristiti.

Gole za Jesenice so zabil Valentar 2. Felc, Dolinar, Čebulj in Smolej, za domačine

pa Djordjević 2. Renaud, Miloška in Tomić. Tekmo sta sodila Žitnik in Milojković iz Beograda. M. P.

Tašmajdan : Zagreb 5:0 (2:1, 1:0, 2:0)

Celje, 15. febr. V Mestnem parku je bila danes popoldne povratna tekma dveh tekmecev, katerih medsebojni obračun je odločil o odhodu iz zvezne lige. Tašmajdan je z boljšo igro povsem zaslužen zmagal in tako zapetil 500 gledalcev. Zagreb : Celje 5:0 (3:2, 1:2, 4:1)

KVALIFIKACIJSKI TURNIR NA JESENICAH

Segesta namesto Zagreba?

JESENICE, 15. febr. Danes je bil končan kvalifikacijski turnir za vstop v zvezno hokejsko ligo s tekmo: SEGESTA : PAPIRNICAR 3:1 (2:1, 0:0, 1:1)

Gostje iz Siska so zaigrali že od vsega začetka zelo poletno in so si do prvega odmora priskrbeli dva gola prednosti. Naslednja tretjina je minila sicer brez zadetka, toda Siskani so bili pri delu mnogo postrvovalnejši. V zadnjem delu igre so svojo premoč potrdili še z enim golom, v 12. minuti te tretjine pa je Dorink zabil častni gol za Papirničarje.

SEGESTA : AVALA 8:4 (1:0, 2:3, 5:1)

Predsinocnim je na tem turniru ekipa Segeste iz Siska zasluženo premagala Avalo iz Beograda 8:4.

Dogodki po svetu

Ekipa košarkaric francoskega prvaka Mont Ferrand je v tekmovalcu za pokal evropskih košarkarskih prvakinj izločila zahodno-nemško ekipo Heidelberg s 55:32 (30:17). Francozinje bodo v naslednjem kolu igrala s prvako CSR. Olimpijski prvak v teku na 800 metrov Delann je dosegel 34. zaporedno zmago na tekmovalcu v dvoranah, in sicer v New Yorku zmagal na 889 yardov s časom 1:52.2.

V Oslu se je predsinocnim pred 28.000 gledalci začelo svetovno prvenstvo v hitrostnem drsanju. V prvih tekmah sta zmagala sovjetski drsalec Voronjin (500 m) in Nizozemec Pesman (5000 m). V skupni generalni vodi Järvinen (Finska) z 8:13.8 min.

V finalu teniškega turnirja profesionalcev v Adelajdi (Avstralija) je bivši Wimbledonski prvak Hoad (A.) premagal rokajca Rosewalla (A.) 7:5, 6:4.

V St. Moritzu so na svetovnem prvenstvu v bobu stisrudeu zmagali vozači ZDA, ki so progo presankali Švicarji v skupnem času 5:10.8. Druga Italija, tretja pa Zah Nemčija.

Košarkarice Dinama iz Moskve so premagale Akademika iz Varšave s 75:73 v tekmi za počaj ženskih prvakinj. Zmagoviteljica je bila ekipa iz Moskve, ki jo vodi Järvinen (Finska) z 8:13.8 min.

Na svetovnem prvenstvu v hitrostnem drsanju na ledu je v Oslu dokončno zmagal finski drsalec Järvinen. Za njim sta drugi

ZVEZNA ODOJKARSKA LIGA OSTANE

Na plenarnem sestanku OO OZJ v Beogradu so sklenili, da bodo največkratnejši odbojkarški klubi tudi letos tekmovali v zvezni ligi. Na sestanku so sprejeli še triletni načrt razvoja za razvoj te igre. Hkrati so določili še tekmovalni koledar. Zenska reprezentanca bo v marcu igrala v Leipzigu na

KEGLJANJE V MARIBORU

V I. kolu prvenstva Slovenije v kegljanju za ženske je zmagal Gradis iz Ljubljane z 2390 (Smerajec 437) pred Branikom 2328 (Št) (Št) 220, Triglavom 2282 (Štopar 403), Ljubljano 217 (Knez 387).

Prijateljska nogometna tekma med Mariborom in Slobodo (Varaždin) se je končala s porazom slovenskega Branika pa je v Varaždinu igral z Vartekom 2:2 (1:0).

V Kranju je bil večer prvi del kegljaškega prvenstva Gorenjske. Na tekmovalcu sodeluje 66 igralcev iz Kranja, Jesenice, Kranjske gore, Bleda, Radovljice in Trzin. V prvem nastopu (dva bosta še pozneje na Bledu in Jesenicah), je bil najboljši domačin Martelan (E) 1:38.6, 2. Kralj (E) 1:38.6, 3. Kralj (E) 1:38.6, 4. Kralj (E) 1:38.6.

IZIDI: Martelan (Tr) 887, Spee (Jes) 861, Turk (Tr) 841, Rupret (Ljubel) 839, Pečan (K. G.) 838 itd.

Polpedne je bil na Bledu še mednarodni dvoboj domačih kegljavev z Celovcem

mednarodnem turniru, od 16 do 17. maja pa bo v Zagrebu ali v Ljubljani ženski turnir, na katerem bosta igrali razen Jugoslavije še reprezentanci Romunije in Italije. Septembra bo v Beogradu troboj moških ekip Francije, Poljske in Jugoslavije. Zenska reprezentanca bo sodelovala na svetovnem mladinskem festivalu na Dunaju.

KEGLJANJE NA BLEJSKEM LEDU

Jeseničani in Blejci — v ospredju

Na zamrznem Blejskem jezeru pred hotelom Toplice je bilo večer državno prvenstvo v kegljanju na ledu. Med moštvi z Jesenic, Bleda in Polja pri Ljubljani, so bile večjih presenečenj v bližnjem in zbljanju so s premočno zmagali Jeseničani, v moštvem tekmovalcu pa so tokrat zmagali Blejci. IZIDI — ekipno: Bled I (vodja Kovelj) 28 točk, Jesenice II (Drobnjak) 27, Jesenice VII (Šturm) 24, Bled III (Cerne) 20, Jesenice I (Janežič) 20 itd.; bližanje in zbljanje: Hudrič 38, Kralj 33, Sibar 31, Gerdje 31, Koblar (vsj Jes.) 29 itd. Polpedne je bil na Bledu še mednarodni dvoboj domačih kegljavev z Celovcem